

ELŐFIZETÉS

HIVATÁS:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VENDÉK:

Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hatásos pent sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyilatkozat sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, december 5.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérszék: Osztrák-magyar vallásháború.

Korona-választás.

A kínai háború.

Krúger harcoknál akar.

Perczel Elemér öngyilkossága.

Felhívás a kereskedőkhöz és a kereskedelmi alkalmazottakhoz.

Párbajozó újságírók.

Öngyilkos közigazgatási bíró.

Királysértő fűszeresség.

Megszünt a kereskedők zaklatása.

Milliomos kisasszonyok.

Tárcza: Londoni szereplésem. Irta: Gróf Kinskyné-Pálmay Ilka.

Regény-Csarnok: A kétlelkű ember. Irta: Groller Balduin.

Osztrák-magyar vallásháború.

Arad, december 4.

Változatosság kedvéért most már annak jár a híre, hogy a csehek között is megérlelte Róma szerencsétlen jezsuita politikája a maga keserű gyümölcseit. A csehek ugyanis az ő felbuzdult nemzeti érzületek hatása alatt anyanyelvüket a templomban is érvényesíteni igyekeznek, lassankint több és több imádság és ének cseh nyelvre fordult az istentiszteleteknél s ebben a hazafias cseh papság lelkiismeretesen kezére járt a hívők hazafias irányu törekvéseinek. Más részt a prágai érsek se tühette hallgatással, hogy a csehek anyanyelvükön kezdik imádni az istent és nem olyan nyelven a mit nem értenek; pásztorlevelet bocsájított hát ki, melyben arra való hivatko-

zással, hogy a katolikus liturgia nyelve a latin, szigorúan eltiltja a cseh nyelvű liturgikus énekeket és imádságokat.

A prágai főpaprak ezt a rideg föllépését viszont a hazafias cseh sajtó nem hagyhatta szó nélkül; hevesen megtámadta azt, és figyelmeztette az érseket, hogy erőszakoskodása most — tekintettel az Ausztriában egyre jobban terjedő Róma ellenes mozgalomra — végzetes következményeket vonhat maga után.

Ezt a mozgalmat egyenesen Róma idézte föl az a kaczerkodásával, melyet a délszláv orthodoxiával üzött, midőn propagandája előmozdítására csalétkül a katolikus délszlávoknak is nemzeti liturgiát engedélyezett, és az illyr ábrándok állambontó és gyűlölködő fajpolitikájának előmozdítása végett ő maga adott példát a latin liturgia kizárólagosságának megtörésében. Most hát a csehek is hasonló kedvezményeket követelnek maguknak, és teljes joggal, mert akár műveltség, akár értelmi fejlettség, akár gazdagság vagy faji jelentőség tekintetében többszörösen fölülte állanak a katolikus délszlávoknak.

Róma tehát az ő magyarellenés forradalmi délszláv üzelméi által támasztotta a cseh vallási mozgalmakat, melyek lehet hogy csak efemer jelentőségűek, de — ismerve a cseheket és multban viselt dolgaikat — komolyabb mérveket is ölthetnek. Meglepetések egyáltalában nincsenek kizárva, és ha Rómának sikerült az utóbbi évtizedekben a világ folyását vissza irányítani a végből, hogy régi hatalmához újra hozzá jusson, könnyen megtörténhetik,

hogy a visszafelé haladó idővel a *husszítákat is megkapja*.

És ennek a fele sem volna tréfa.

A konok és véres husszita-harcok akkor is, midőn Róma az ő hatalmának tetőpontján állott, midőn egy Mátyás király győzhetlen hadoszlopai voltak szolgálatára, s midőn a csehek háborgásának oka egy hitágazati vita, s annak a symboluma a kehely volt, akkor is közel egy századig folyt a küzdelem, s annak főn maradt gyűlölsége adta az első lökést a rettenetes harmincz éves háboru kitörésére. Pedig ma a hadverő Mátyás helyett a tehetetlen, az aknamunkára szorított bécsi politikára számíthat, de ez a legfőbb támasza már is csatavesztes a csehek ellen a kinknél most dogmák helyett a fajszeretet elementáris hatalma képezi az ellentállás rugóját.

Róma hazard játékot folytat, nagyon el van bizakodva a lelkek fölötti hatalmában, s világalomra törő politikája érdekében feláldozza leghivebb, legrégebbi támaszait, hagyományait, népek és birodalmak belbékéjét és fenállását.

A lengyeleket elejtette az oroszokkal a magyarokat pedig a délszláv és a görög katolikus oláh propagandával szemben. A lengyelekért az orosz nagyhatalom támogatását reméli világi hatalmának helyreállítására, a magyarokban ugyanennek a törekvésének egyik legnagyobb ellenségét akarja leszerelni, mind a két oldalon pedig előkészíteni az orthodox népek behódításának utlát.

De nem csak mi magyarok, hanem

TÁRCZA.

Londoni szereplésem.

Irta: Gróf Kinskyné-Pálmay Ilka.

Ah, ez gyönyörű rövidke korszaka volt az én pályámnak. Olyan, mint egy nagyon szép, de nagyon izgalmas álom. Mindig álmodni fogok róla: hogyan szeretnék meg és ünnepelek az angolok az én szerény művészetemben — a magyar művészetet. Ha én ezt oly szépen le tudnám írni, amilyen szép volt, úgy el tudnám mondani, amilyen dicsőségteljesek voltak a sikereim azon édes tudatban, hogy az angolok virágait hazámnak hozhatom haza. Azóta azt a legdrágább tudatot ápolom a szívemben, hogy a legsovinisztább magyar lélek se vádolhat engem azért, mert idegen színpadokon is játsztam.

Leírni nem tudom azt a tündöklő idegen világot, amerre jártam és játsztam, mert ahoz nem primadonnának a tolla kell. Azért inkább elmesélem egyszerű krónikásan, hogy is volt. Hát így volt:

öt év előtt megtisztelt engem Coburg herceg azzal a kéréssel, hogy nem-e volnék hajlandó egy német társulattal, melynek a „star”-ja én lennék, Londonban vendégszerepelnem? Tépélődtem bizony egy kicsit, elfogadjam-e a meghívást s miután régi vágyam volt Angliát

megismerni és a londoni közönség előtt játszani, irtam a hercegnek, hogy ajánlatát elfogadom.

A társulatot mindjárt szervezték és utnak indultam az új, izgatón, de bizony problematikus sikerűnek tartott művészi turnéra. A Druylane színházban játszottam először a londoni közönségnek — németül Zeller operetteje: A madársz került színre, melynek a Postás Milkát játszottam. A színházban tengernép nézett reám ijesztő várakozással. De én amolyan magyáros bátorsággal néztem vissza az angolokra. Diadalt akartam és ettől mintha szárnyaim nőttek volna. Éreztem, tudtam, hogy a magyar művészet képviselőjeként állok ottan, úgy kell játszani, ahogy talán sohase játszottam. Repeső vidámsággal perdültem ki a színpadra, az ismeretes antré-áriával: „A Postás Milka volnék én...” Taps hangzott felém, ami minden jelenésem után fokozott erővel tört ki és a siker illatos virágai hullottak lábaimhoz.

Másnap a londoni lapok ugyancsak szépeket irtak rólam, de egy nagy hibával, ami bántott. Elneveztek érdekes arczu, szőke haju német művésznőnek, ami ellen persze én tiltakoztam. Nyilatkoztam a lapokban, hogy bizony én nem német színésznő vagyok, mert én mindig magyar színésznő voltam és az is maradok. Ettől fogva még jobban szerettek.

Postás Milka után három londoni színpad igazgatójától kaptam hízegő feltételek mellett

szervezési ajánlatot, Coburg herceg pedig személyesen adta át „a tudomány és művészetért” című gyémántokba foglalt érdemjelvényét. A londoni színházak fényes ajánlatait nem fogadhattam el, mert akkor még csak így-ugy gagyogtam angolul. Egy napon azonban eljött hozzám váratlanul a minap elhunyt kiváló angol zeneköltő: Arthur Sullivan és csábítóan hízegő ajánlatot tett nekem. Ir számomra egy új operettét, ha eljátszom a főszerepét. Bátorított, hát elfogadtam a megtisztelő ajánlatot. Ekkor megegyeztünk: ő írja a kottáit, én pedig karinthiai birtokomra egy angol nyelvtannal, egy angol tanítónővel s négy hónap mulva mint angol primadonna jelentkezem. — Oh, bizony kérem, egy kissé nehezen ment a tanulás és már-már fel akartam hagyni az izgatón gondolattal, hogy valamikor angol színpadon játszom. Elakartam küldeni a misst, félre dobtam az angol nyelvtant. De a diadalvágy forrataga csak elkapott újra, szépen összeszedtem a kihulló lapokat és tanultam tovább, pihenés nélkül. Az ötödik hónapban Londonban kellett lennem, hogy a nagy opera után London első énekes színházában, a Savoy-színházban eleget tegyek szervezési kötelezettségemnek.

Ott voltam. Sullivan mester személyesen adta át új operettjét: A nagyherceget. Pompás szerepet irt nekem, melyet együtt tanultam vele és a szövegíróval! Gilbert-tel. Jaj de ne-

osztrák testvéreink is, sőt az egész osztrák-magyar birodalom állandóan sinli Róma haragját s alkotmányos életünk válságai legnagyobb részének ez a harag a forrása. A kiegyezési alap, melyen Ausztria-Magyarországnak nagygyá és hatalmassá kell vala ujjá épülnie, Róma aknai felett folyton inog és repedezik, s félő, hogy a düledező alkotmányt ma már alátámasztani sem lehet.

A kiegyezés utáni liberális osztrák miniszteriumokat, melyek a konkordatummal a papi mindenhatóságot megszüntették s ennek uralma alól a népoktatást is felszabadították, a Róma felől intézett udvari cselszövények egymásután megbuktatták és velük együtt a parlamentarizmus alapját képező egészséges pátviszonyokat. A feudál-kerikális miniszteriumok, melyek a liberalizmus bukása után állandókká lettek Ausztriában, csak a nemzetiségek szeparatiztikus törekvéseinek dédelgetésével tarthatták magukat. Ugyanazt a politikát, melylyel az újra született Magyarországot remélte Bécs — még pedig sikerrel — szét marczangolnia, ugyanazt Ausztriában is alkalmazta, csak hogy a klerikális kormányoknak a többséget biztosítsa. A következmények Ausztriában sem maradtak el; a teljes anarchiáig jutottak azzal a meggyőződéssel, hogy a felidézett ellentéteket többé kiegyenlíteni nem lehet. Az Ausztriában felülkerekedett klerikális irányzat azonban nem érte be a zavarokkal, melyeket otthon szított, hanem Magyarországra is kiterjesztette működési körét, mint azt *Agliárdi* esetéből és *Kálnoky* bukásából tudjuk.

Az osztrák kormányok klerikális természetét mi sem igazolja inkább, mint az az elkeseredett visszahatás, melyet politikájuk odaát mindkét harczó fél táborában épen Róma ellen szült. A németek a „*Los von Rom*“ jelszó hangoztatása mellett tömegesen térnek a református vallásra, míg ujabban mint láttuk a csehek is mozgolódnak. Ime az agyongyötört föld végre boszura serkent és megnyitott kebeléből kilépett Róma elé — *Luther* és *Husz* szelleme.

Hát Magyarországon hogy vagyunk?

hezen ment ez — és már-már arra gondoltam, hogy faképnél hagyom az én drága angolaimat, de Sullivan nem engedett, a biztos diadal reményét mutogatta.

Az első szinpadai próbám, mely sugó nélkül folyt le, szépen sikerült. Az angol kollegák szeretetreméltóan megtapsoltak. Ez is bátorított és én nagy akaraterővel folytattam a próbákat. Közben-közben folyton tökéletesítettem magam az angol beszédben. Ah, és eljött a premier napja. Az izgalomtól ugyancsak tik-takolt a szívem és amit tán soha sem éreztem a gyávaság fogott el. Büszkeségem és művészi hiúságom azonban felülkerekedett. Játsszunk tehát, angolul. Ha balul üt ki, Sullivan lelke rajta. Szegény mester, az ő lelke itt hagyta már a földi diadalok zsinhelyét és nemzetének koszorújával szállt az egbe. Ő vezetett a kulisszák mögé és mikor berepültem a lámpák elé, hallottam a szavát: bátorság.

Ah, e pillanat! Az első angol szó kiröppent az ajkamon. A nagy előkelő színházi nép a néma várakozás hidegségével nézett föl reám. A dicsvágy fölserkenténél lelkemet. No megálljatok, gondoltam és amit isten tudnom engedett és ami szívemben és lelkemben művészet volt, mind belevittem e harcába. A színház megmozdult, mind hangosabb lett, a tetszés melegségét megéreztem, azt mi megérezzük! És aztán minden jó volt.

Az első felvonás után angol szinpadai szo-

Koronaőr-választás.

(A két Ház együttes ülése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 4.

A *Szlávy* József halálával üresedésbe jött egyik koronaőri méltóságot ma töltötte be választás után a magyar parlament, még pedig ősi, alkotmányos pompával, mindkét Ház tagjainak együttes jelenlétében. Fényes, ragyogó gyűlés volt ez, amely külső színezetével is megragadta a figyelmet és lekötötte egész aktus alatt az érdeklődést.

A magas közjogi méltóságra a király által első helyen jelölt *Széchenyi* Béla grófot emelte egyhangulag a közbizalom. A szent korona új őre mindenképen érdemes férfiú. Szinte azt lehetne mondani: *Széchenyi* Béla a gróf született olyan dignitásra, mely határozott egyéni és politikai karaktert követel, de nem olyan eset és támadót, hogy elhomályosítsa azt a tiszteletet s tekintélyt, melyet efféle szimbolikus közjogi méltóság megkövetel.

Főúr, kinek azonban nemcsak rangot volt örökölni atyjától, gróf *Széchenyi* Istvántól. A gróf *Széchenyi* István fiának lenni: arra való ember előtt maga is program, s gróf *Széchenyi* Béla ezt a programot csöndes tartózkodással, de hű kötelességtudással váltotta be. A szereplést nem kereste, sőt, mintegy két évtized előtt, hitvesi gyászában hosszú utra távozott el hazájától. De a hazára ez idő sem telt el haszon nélkül; *Széchenyi* Béla gróf kelet-ázsiai ekspedíciója a tudományban fényvel szaporította a magyar nevet. Az ő tudományos érdemei s egyéni jó tulajdonai méltóak a *Széchenyi* István hagyományaihoz.

A koronaőr-választás — mint budapesti tudósítónk *táviratozza* — a következőkép folyt le:

Ülés előtt.

Gyönyörű festői látványt nyújt a képviselőház ülésterme. Tarka-barka díszruhák, csillogó ékszerek, lila selyem talárok, katonai egyenruhák között csak itt ott feketélik egy-egy szalonkabátos magyar. Miért, hogy épen a kurucok között a legtöbb? Itt csak *Justh* Gyula, *Pichler* Győző, *Illyés* Bálint, *Brázay* Kálmán és

talán még egy-két diszmagyar látható, a legczifrább *Pichler*, a kin a pirostól kezdve minden szín virul. Annál sűrűbb a diszmagyar a jobboldalon, a hol a szabadelvűpárt sorait sűrűn ellepik a főrendek a szabadelvűpártiak testvéries szomszédságában.

A miniszteri bársonyszékek közül csak egy áll üresen: hiányzik a délczeg, daliás alakja *Fejérváry* bárónak. A miniszteri padok mögött foglalnak helyet *Császká*, *Firczák*, *Goldis* és *Bogdanovics* püspökök. Katonai egyenruhában csörtetik kardjukat *Münnich* Aurél, *Forgács* Antal gróf, *Wolfner* Tivadar, *Lévay*. Tábornoki egyenruhában van jelen *Ghiczy*, a ki élénk beszélgetésbe merül *Szell* miniszterelnökkel.

Feltűnik *Pálffy* gróf testőrkapitány díszes egyenruhájával, dolmányát csupa rendjel fedi. Jól fest *Vészi* József is egyszerű, de szép diszmagyarjában. Megbámulják *Sándor* Józsefnek, az Emke érdemes titkáriának erdélyi kurucz diszmagyarját. Itt van *Khuen-Héderváry* gróf is s a tarka sokaságban is feltűnik *Werner* Gyula és *Hegedüs* Loránt lilaszínű diszmagyarja.

Wekerle Sándor is ott van, fekete szalonkabátban. Még mindig mosolyog. Szalonruhában jött el *Apponyi* és *Horánszky* is és *Szapáry* Gyula gróf.

Igy együtt valamennyi szép, szemnek tetsző, ékes és ragyogó, de mindezeknél szebb a karzat, a honnan üde, bájos női arczok kandikálnak le a terembe. A csodálkozás és ámulat felkiáltásai hallatszanak le a völgybe. *Pichler* ugy faszeng, mintha mindenki őt nézné.

Végre pontban 10 órakor felhallatszik az elnöki csengettyű. Hirtelen csend áll be lent és fent. Csak most tekint mindenki az elnöki emelvény felé, a hol már akkor fekete diszmagyarban foglaltak helyet jobbról: *Csáky* Albin gróf, balról *Perczel* Dezső, a két Ház elnökei. Mellettök jobb felől *Vigyázó* Ferencz gróf főrendi jegyző, balról *Molnár* Antal képviselőházi jegyző.

A választás.

Csáky Albin gróf nyitotta meg az ülést, mély csendben. Bejelentette, hogy *Szlávy* József elhalálózása folytán új koronaőr választása vált szükségessé s az országgyűlés mindkét Házát a választás céljából hívták össze.

Ekkor felállott *Szell* Kálmán miniszterelnök és felmutatva a királyi kéziratot, annak felolvasását kérte.

A lilaszindisruhás *Molnár* Antal olvasta

örökös kedves notáját, mely ugy kezdődik: „Edes anyám is volt nekem...” A nóta busongó dallama mély hatást tett a vendégekre, akik eihalmoztak kitüntetésekkel.

Aztán jött sikereim clouja.

A királynőtől kaptam meghívást — és Windsorba utaztam, hogy előtte egy pár magyar notát énekeljek. A királyné kedves elismeréssel méltatta énekelőadásomat és egy szép művű, nagyértékű briliáns melltűvel tüntetett ki. Ezután nap után kaptam a legelőkelőbb házakhoz meghívást és mindeütt kitüntették a szöke, magyar énekesnőt. (Most már tudták, hogy magyar vagyok. Mig azt hitték rólam, hogy német vagyok, nem igen rajongtak értem, mert az angolok éppen nem szeretik a németeket.)

Egyik londoni főúrtól megkérdeztem:

— Ismeri hazámat és fővárosunkat?

— Ismerem, — válaszolt a főúr — vig kis város!

Londoni időzésem alatt egyre-másra kaptam a zeneiroktól ajánlatokat, hogy új operettejeik főszerepét játszam el. A sok felszólításnak természetesen nem tehettem eleget. *Mackenzie*, a londoni zeneakadémia elnöke szintén irt a számomra egy operetét, melynek címe; *Ó fel-sege*. Egymásután 120-szor játszottuk az operetét, melyben egy falusi kis leányt, olyan Szerpoletteféle szerepet ábrázoltam. A Savoy-színház igazgatója arra kért, hogy játszam el. A

kas szerint, mind, akik játszottunk, a függöny olé vonulva elfediliroztunk a közönség előtt. Aki a legtöbb tapsot aratja, az a legteljesebb siker. Így számítják az angoloknál. Ugy irták másnap a lapok, hogy az onyém volt a legtöbb taps. Sullivan boldogan jött fel hozzám és elaraszott bókjaival. Aztán a következő felvonásokban még teljesebb sikerem volt. Nos és ezt a szerepemet 170-szer játszottam el az angoloknak, mialatt sok, kedves, feledhetetlen kitüntetésben volt részem. Arisztokrata családok hívtak szalonjukba énekelni. Tiszteletöjöl 300 frto ajánltak egy magyar notáért.

Pénzért nem, de jótékony célra gyakran énekeltem. Majd meghívást kaptam többek között *Lady* Marcus Beresford, a királyné udvarhölgyének estélyére. A lady a walesi herczeg mellé óhajtott ültetni, de én kérve-kértem az udvarhölgyet, hogy tegyen le erről a szándékaról, mert félttem, hogy miután még nem beszéltem tökéletesen az angol nyelvet, tán valami furát találnék mondani annak a szörnyen nagy urnak. Az asztalnál a házi ur mellé kerültem, szemben a walesi herczeggel, aki németül beszélt velem. Ebéd után énekeltem, természetesen magyar népdalokat. Legjobban tetszettek „*Maros vize folyik*”, „*Jer szívemre tubiczám*” és a „*Ritka buza, ritka árpa, ritka rozsa*” dalok. A hideg, kimért angolok valósággal extázisba estek. A walesi herczeg megkért, hogy énekeljem el a megboldogult *Rudolf* trón-

fel messzehallható hangon a legfelsőbb kéziratot.

Az egész jobb oldal, mint egy tábor, állott föl. A baloldalon csak lassan emelkedtek fel egyesek, de rendületlenül ülve maradt *Madarász József*, *Lakatos Miklós* és *Polczner Jenő*, a három legkuruczabb kurucz.

A királyi kéziratból aztán kiderült, hogy négy koronaőr jelölt van a következő sorrendben:

Széchenyi Béla gróf,
Josika Samu báró,
Podmaniczky Géza báró,
Kavass Ferencz.

Tehát *Széchenyi* az első helyen. Sokan meglepődtek a híresztelés dacára is.

Csáky gróf 10 perczre felfüggesztette az ülést.

Ki a vívát?

Alig hogy újból megnyílt az ülés és *Csáky* gróf elrendelte a szavazást, a jobboldalról harsányan és egyhangulag zugott végig a házon ez a felkiáltás:

— Eljen *Széchenyi Béla* gróf!

A néppárt felől azonban más jelölt nevét kiáltották:

— Eljen *Josika Samu*! Eljen!

— Kérünk névszerinti szavazást! — hangzott ugyancsak balfelől.

Perczel Dezső elnök felolvasva a házszabályoknak ide vonatkozó részét, kijelentette, hogy a névszerinti szavazást előbb kellett volna kérni, még pedig az egybegyült tagok egyharmadának. Miután ez meg nem történt és, úgy látja, hogy a túlnyomó többség *Széchenyi* Bélára szavaz, *ujjonnan megválasztott koronaőrnek Széchenyi Béla grófot jelenti ki.* (Élénk éljenzés jobbról és a középén.)

A néppárt azonban tovább is zajongott, de csak rövid ideig, mert miután *Vigyázó* Ferencz gróf jegyző felolvasta a jegyzőkönyvet, azt hitelesítették és *Csáky* Albin gróf felfüggesztette egy órára az ülést, a míg ugyanis *Széll* miniszterelnök átmegey Budára jelentést tenni a választásról a királynak. Ezalatt pedig a koronaőr választók kitódultak a folyosóra évödni, enyelegni.

A folyosón.

Vidám, zsbongó élet verte fel a folyosókat és a büffét. A jó barátok egymás diszruháit becsülgették, a délczegebb „választóknak” gratuláltak és a czibilek szalutáltak a

gerolsteini nagyhercegnőjét. Vállalkoztam rá, de a bájos Offenbach-operettet az átdolgozásban úgy kiforgatták, hogy lemondtam az előadást.

A folytonos játék, meghívások, látogatások és látogatók nagyon kifárasztottak. Kimerülve vágytam nyugalom után. Elfogott a honvágy is. És miután szabadságidőm is elérkezett, nem sokat teketóriáztam, összepakoltam czók-mókómat és sietem haza. A magyar levegő új erőt adott. Csakhamar kipihentem a fársdalmakat és először Budapesten játszottam, a millenni-umi kiállítás ideje alatt. Mondanom sem kell talán, hogy a magyar taps boldoggá tett és az első éljen felhangzása visszaadta életerőmet.

Most már keveset játszom. Az uram már meglegeite a dicsőséget, azt mondta, hogy elég legyen most már. Legyen már vége a komédiának. Még egy terminust könyörögtem ki: a tavaszig még! Aztán bucsuznom kell a színpadtól. Isten hozzádot kell mondanom annak a világnak, mely nekem életem, boldogságom, otthonom, mindenem volt. Tavaszig felkeresem a nagyobb vidéki magyar színpadokat, amelyeken valaha játszottam és játszom ott még egyszer — utoljára. Drága szerepeim, ekkor bucsuzunk örökre. El kell válnunk. Milyen szegény is leszek én nélkülelek *Nitus* és a többiek, művész életemnek drága lelkei.

hadnagy és főhadnagy uraknak. A tábornokoknak nem mertek, hátha rossz néven találnák venni.

Mezei Mór fekete diszmagyarban kapaczi-tálgatta az öreg attilás *Madarász* Józsefet, de ez egy jottát sem engedett a meggyőződéséből, hanem a fölére tette mindakét kezét.

— Süket fülekre találsz, kedves barátom!

Meglátja a vitakozókat *Zmeskál* Zoltán és mint jó filosemita, hangos üdvrivalgással rohan *Mezei*hez.

— Nini itt van *Mezei*! Szervusz *Móricz*! Gratulálok a diszmagyarhoz.

— Csak aztán kihuzd a kardod — intette *Lakatos* bátyánk — ha veszélyben a haza.

Zichy Jenő grófnak igazán délczeg alakja a választógyülésnek — mindenkihez volt egy kedves szava, üdvözlése.

Sokan keresik, de hasztalan a kis *Papp* Gézát. Milyen lehet diszmagyarban? De nincs itt. Talán azért nem jött el, mert szegény jó *Beöthy* Aldzsi hat év előtt a *Radvánszky* báró megválasztásakor zsuzsunak akarta feltűzni a kardjára. Hátha megint akad valamely dévaj honatya, aki se látva, se kérdve felkapja és a rendjelei közé tüzi?

A királyi jóváhagyás.

Ezalatt fél 12-re járt az idő és megérkezett *Széll* Kálmán miniszterelnök a királytól.

A választók újból besereglettek a terembe és ismét *Csáky* gróf nyitotta meg az ülést *Széll* Kálmán miniszterelnök pedig pár szóval átadta a választást megerősítő királyi kéziratot *Molnár* Antal jegyzőnek aki hangosan olvasta fel, hogy gróf *Széchenyi Béla* megválasztását jóváhagyja és megerősíti.

— Éljen, Éljen! — hangzott lelkesen a jobboldali táborból.

Madarász bátya természetesen ezuttal is ülve maradt, holott felállott most az egész ház még a karzat is.

Perczel Dezső elnök felolvastatta a jegyzőkönyvet és azután kijelentette, hogy míg a koronaőr leteszi az esküt az ülést egyelőre felfüggeszti.

A király előtt.

Pár percz múlva egymásután robogtak fel a kocsik és Budavarába. Elsőbb a miniszterek, majd a főpapok, főrendek és képviselők váltakozva. A képviselőház előtt sorakozó nagy közönség egy-egy népszerűbb alakot harsányan megéljenzett.

A királyi palotában egy órára együtt volt a főrendek és képviselők diszruhás tábora.

Pontban egy órakor lépett be a nagyterembe a király a zászlós urakkal és *Széll* Kálmán miniszterelnök néhány bevezető szava után *Széchenyi* Béla gróf érczes, erős hangon letette az esküt. Eljenzés hangzott fel, mire az eskületétel aktusa véget ért.

A koronaőrválasztók pedig visszaroogtak a képviselőházba az utolsó aktusra.

Az új koronaőr.

Fél kettő lett, mire a királyi palotából visszajöttek a koronaőr választó-gyűlés tagjai. Ezuttal magukkal hozták *Széchenyi* Béla grófot is.

Rokonszenves, népszerű ember volt eddig is a nagy *Széchenyi* fia. Most diszruhában látja mindenki, mily daliás alakja van.

Csáky Albin gróf nyitotta meg újból ismét az ülést. Jelentést tett az eskü letételéről, mire zajos lelkes éljenzés közepette köszönte meg *Széchenyi* az új koronaőr megválasztását.

A jegyzőkönyvv hitelesítésével ért véget az emlékezetes szép, diszes ülés, a melyen oly ritka harmoniában voltak együtt párt és rangkülönbség nélkül közéletünknek szereplő alakjai.

TÁVIRATOK.

Gőzhajózási egyezmény.

Bécs, decz. 4. A Dunagőzhajózási társaság mai közgyűlésén felolvasták az igazgatóság az az jelentését, hogy a kereskedelmi miniszterium leiratot intézett a társasághoz, a mely szerint a dolgok mai állása mellett nincs módjában a kormányának, hogy a jelenlegi egyezmény hátralevő tartama alatt új egyezményt kössön s így a miniszterium azt ajánlja a társaságnak, hogy a jelenlegi egyezményt terjessze ki a jövő év tartamára is. A közgyűlés tudomásul vette a jelentést és jóváhagyta az egyezménynek 1901. év végéig való meghosszabbítását.

Mac Kinley és monarchiánk.

Washington, decz. 4. A ma felolvasott elnöki üzenet többek között kiemelte, hogy *Ausztria-Magyarország*, míg egyfelől lojálisan megtartotta a szerződést, oly esetekben, mikor naturalizált amerikai polgárokat tartóztattak le, a kik állítólag kibujtak hadkötelezettségük teljesítése alól és az ilyeneket a hadiszolgálatról fölmentette, némely esetekben mégis elrendelte ilyen egyének kiutasítását abból az okból, hogy jelenlétük káros az országra. Mindazokban az esetekben, a melyekben az Egyesült-Államok ezt az intézkedést tulságosan szigorúnak találták, lépéseket tettek az osztrák-magyar külügyminiszteriumnál.

A kínai háború.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Washington, december 4.

Mac Kinley elnöknek a kongresszushoz intézett üzenete részletesen foglalkozik a kínai kérdéssel. A kínai kérdést nem tekintve, az Egyesült-Államok viszonya a többi hatalmassággal kielégítő volt. Az üzenet dicséri a déli tartományok alkirályainak lojális maguktartását, továbbá a konzulok és hajóparancsnokok energiáját, majd utal a július 3-iki amerikai körjegyzékre, a mely Amerika magatartását körvonalozta. Amerika politikája az, hogy Kína területe és kormányzása föntartassék, a hatalmak jogai megvédessenek és a kereskedelem az egész világ számára egyenlően és részrehajlatlanul biztosítottassék. Amerika elfogadta Oroszországnak azt a javaslatát, hogy Pekingben állítsák helyre a császár hatalmát, mert ezt a javaslatot találta legalkalmasabbnak a kérdés tartós rendezésére. Az elnök a valódi bűnösök példás és elriasztó megbüntetését kívánja a megtorló igazság észszerű határai között és ezt első föltételnek tekinti. Kártérítés részben az által nyújtható, hogy az idegenek jogainak biztosítására nagyobb garanciák adassanak, részben az által, hogy Kína az egész világ kereskedelme előtt megnyíljk. *Mac Kinley* azután pártját fogja annak az orosz javaslatnak, hogy a kártérítésekre vonatkozó minden más nézeteltérés a hágai választott bíróság döntésére bizassék.

Washington, december 4.

Hir szerint *Conger* amerikai követ azóta, hogy utasították, hogy az angol és a német követtel tanácskozzék, lényeges eredményeket ér el az előbbi megállapodásoknak akként való módosítása tekintetében, a mint az Egyesült-Államok a hatalmakhoz intézett több előterjesztésben kifejtették. Az Egyesült-Államok formálisan tiltakoztak a Pekingből indított fenyítő-expedicziók folytatása ellen, most pedig arról igyekeznek meggyőzni a hatalmakat, hogy ennek a politikának a folytatása okatlan volna és nagyon késleltetné a kínai hatóságoknak

Pekingbe való visszatérését és a kérdés végleges rendezését. Azt hiszik, hogy ezeket az intézkedéseket a hatalmak kormányai kedvezően fogadták és mérséklő hatást fognak gyakorolni a tiszteltekre.

London december 4.

A *Standard*-nak jelentik Tiencinből e hó 2-áról: Plakátok útján megint figyelmeztetik a lakosságot, hogy újabb idegenellenes lázadás van kitörőben. Egész Kinában önkéntes csapatok alakulnak, a melyek a kínai kormánytól kapnak fegyvereket és lőszeret, de máskülönben maguk gondoskodnak ellátásukról.

Krüger harcolni akar.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 4.

A brüsszeli transzváli követség Vilmos császár Krügerhez küldött táviratának szövegéből még mindig némi reményt merit, noha a berlini ut kudarcza a legnagyobb lehangoltságot idézte elő a követségen. Azt mondják, hogy ha Krüger a civilizált államokhoz hasztalan fordulni, ez esetben publikálni fogják a két dél-afrikai köztársaság titkos levéltárát, a mely súlyosan kompromittálja az angol királyi családot. És ha még ez sem vezetne a kívánt eredményre, Krüger visszatár hazájába, hogy fegyverrel a kezében, a csatatéren haljon meg.

Most, hogy Németország részéről támogatás nem várható, Vilma királynő kezdeményező föllépése is lehetetlenné vált. Krüger most legfeljebb azt teheti, hogy Hágában bevárja a harcztéri eseményeket. Brüsszelben Krüger küldetésének meghiusultát dr. Leyds elhibázott diplomáciai magatartásának tulajdonítják, aki egyáltalában a háboru kezdete óta sok súlyos hibát követett el. A tegnapielőtti lüttichi események következtében, mint mondják, a transvaali követséget Brüsszelből Hágába fogják át-helyezni. A transvaali követségen azt vitatják, hogy már elhatározott dolog volt, hogy Vilmos császár fogadja Krüger, de Angolország sürgős közbelépésre a legutolsó pillanatban elmaradt a fogadtatás. Anglia azzal fenyegetőzött, hogy útját fogja állni Kinában a német érdekek érvényesülésének.

Berlini irányadó körökben csodálkozással fogadják azt a megütközést, amelylylyel Krüger hívei berlini kudarczát fogadták. Hiszen Krügernek már eleve tudomása lehetett róla, hogy a hivatalos körök természetesen idegenkedéssel fogadnak minden váratlan látogatást, bármennyire tisztelik is Krüger személyét magát. Különösen rossz néven vették, hogy Leyds egyszerűen csak bejelentette Krüger látogatását, anélkül, hogy tudakozódott volna, vajjon tényleg szívesen fogadnák-e. Egyébiránt az etikettkérdés hangsúlyozása, mint mondják, mellékes külsőség; a mellőzés valódi oka abban rejlett volna, hogy a német birodalom minden rokonérzése ellenére is, amelyet Krüger iránt táplál, aligha volna abban a helyzetben, hogy a tényleges viszonyokban akár a legcsekélyebb változtatását is eszközölje.

A londoni sajtó természetesen óriási örömmel üdvözli a német császárnak azt az elhatározását, hogy nem fogadja Krüger. Az újságok azt írják, hogy Vilmos császárnak ez az elhatározása a német-angol viszony bensőségéről tanuskodik.

Amsterdamból a következő távirat érkezik: A *Handelsblad* Berlinből nyilván burpárti helyről a következő tegnap kelt táviratot kapta: Előkelő politikusok szavahihető közlése szerint minden lépés, a melyet a dél-afrikai kérdésnek választott bíróság útján való eldöntése céljából tesznek, hiábavaló még az esetben is, ha Krüger később újból Berlinbe jönne.

Anglia és Németország barátságos viszonya nemcsak a kelet-ázsiai politika tekintetében, hanem általában irányadó a német politikára.

Brüsszelből késő éjjel táviratozzák: A transzváli követség meg van győződve arról, hogy Krüger a császár fogadni fogja. A követség egy tagja már Livádiába utazott.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Párisi élet, operette. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Don Caesar, vigjáték. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Bánk bán, tragédia. (Páros bérlet.)
Szombat: Délután: Bibliás asszony, operette.
Este: Sárga csikó, népszimű. (Páratlan bérlet.)

* **Műsorváltozás.** *Parlagi* Kornélia betegsége miatt holnap szerdán, *Angot* helyett *A párisi élet* kerül színre.

* **A fekete gyémántok.** Dráma és telt ház! Szinte hihetetlen! Talán csak nem volt tévedésben a publikum? Örömmel állíthatjuk, hogy tévedés nem volt, hogy a közönség jóllakva a sok káviártól és tánczos operettől, szívesen látta a műsoron a drámát, még pedig *Jókai* egyik legremekesebb regényéből készült drámáját. A szereplők mindannyian jó kedvvel játszottak és ebben rejlett az előadás sikerének jó része. *Bácsné*, *Menszáros* Margit, *Angyal* Ilka kitűnő alakítása, *Palágyi*, *László*, *Mezei*, *Fenyéri* és *Hegyessy* ügyes és erős tanulmányra valló játéka a nagyszámú közönséget gyakori tetszésnyilvánításra bírta. Dicséret illeti a rendezőseget is a gondos összejátszásért.

* **Jászai Mari ünneplése.** Kolozsvárról a következő érdekes hírt kapjuk: A fővárosi lapok tegnapi számai részletesen megírták, hogy *Jászai* Mari asszonyt a nemzeti színház igazgatósága örökös szerződéssel kínálta meg, melyben a művész összes feltételeit elismeri az igazgatóság. A mi értesülésünk szerint, *Jászai* Mari asszony *Beöthy* László igazgató hivatalos értesítését, a mely szó szerint tartalmazza magát a kinevező okiratot is, ugyszólva a küszöbön kapta meg, utrakészen Kolozsvár felé. A tiszteletnek és a kitüntetésnek fényes jele nyilatkozott meg tegnap este, midőn *Jászai* Mari asszonyt a színházi közönség tüntető ovációval fogadta. Az előadás megkezdése előtt, az örökös szerződtetés alkalmából a színészek is egy rögtönzött ünnepélyt rendeztek a színpadon, hol a társulat összes tagjainak jelenlétében *Janovics* Jenő üdvözölte a művésznőt, ki a szeretet és ragaszkodás ezen őszinte és gyöngéd megnyilatkozására meghatott szavakban válaszolt.

* **Pálmay Ilka Szegeden.** Tegnap fejezte be *Pálmay* Ilka négy estén keresztül tartott nagyszerű és felejthetetlen vendégjátékait. Offenbach mester elévülhetetlen operettjének! a *Szép Heléna* czim szerepét játszotta, azzal a csodás, megközelíthetetlen művészettel, mely a legelső helyet jelöli ki számára az operette szubrettek között: A szegedi bírálat fellépéséről így szól: Ragyogó tehetsége, gazdag invencziója, alakító képességének művészi összehangzatossága egy szerep ábrázolásában sem nyilatkozik meg olyan tökéletességében, mint a spártai királynő alakjában. Plasztikájában költőileg tökéletes; szépségben és ragyogó kedvességétől pompázó *Helénájában* annyira a hódító, elbájoló vonás, mint a görög szobrászat véseiteiben. Az ő *Helénája* az igazi *Léda-lánya*, a kinek szerelme csapongó, mint az édes virágokon röpdőső pillangó. A spártai királynő alakjában a szerelmes, szerelemre csábító, forró vérű asszonyt tökéletesítette, aki előtt az erény ismeretlen fogalom. *Pálmay* Ilkát ünnepezték a szegediek a művésznő megígérte, ha csak teheti, hogy a színpadtól való végleges elbucuzása előtt még egyszer fellép Szegeden.

* **Korteskedés a színpadon.** A kolozsvári színház összes tagjai tegnap a színpadot kortestanyává tették és *Bölyny* intendáns mellett szokatlan tüntetést rendeztek. A kolozsvári színház ugyanis fordulópont elé került. Arról van szó, hogy az intendantura

szüntetessék be és pályázatot hirdettek a színház bérbeadására nézve. Ez kellemetlen *Bölyny*re nézve, és a tüntetés arra való volt, hogy a régi állapot maradjon meg. A kolozsvári színház összes tagjai tegnap délelőtt a színpadon egybegyűltek, hogy a színház döntése ügyében tartandó magatartásukról tanácskozzanak. *Bölyny* intendáns a színészek éljenzése között megjelent a színpadon, hol *Janovics* üdvözlő beszéddel fogadta és arra kérte az intendáns, hogy vállalja el a színház vezetését, ezután is évi 26.000 forint szubvenzió mellett és hangsúlyozta, hogy mily nagy kárára van a magyar színészetnek, ha az ideális lelkesedés s a nemes törekvések helyett, a vállalkozó szellem lép előtérbe a színházak igazgatásánál. *Bölyny* intendáns a bizalmat szavazó beszédre válaszolt, ki jelentve, hogy huszonöt-huszonhatezer forint államsegély mellett pályázó jelöltek majdnem lehetetlenné tették, hogy az ő ajánlata (talvally 60.000, az idén 40.000 forint szubvenzió) elfogadtassék. Már pedig 25—26.000 forint szubvenzió mellett semmiesetre sem képes a színház vezetését elvállalni. A kölcsönös bizalom- és halanyilváníások után, a színházi gyűlés felfoszlott. Előbb azonban egy háromtagú küldöttséget választottak meg, azzal a megbizatással, hogy Budapestre utazva a színházi döntést megsürgessék, egyuttal pedig kérjék meg a belügyminisztert, hogy miután *Bölyny*nél jobb vezetőt a kolozsvári színház amugy sem találhat, a nyilvános pályázat mellőzésével, adják az ő vezetésé alá az új színházat. A kolozsvári színészek háromtagú küldöttsége egyébként már tisztelgett *Szell* Kálmán miniszterelnöknel és *Hegedűs* Sándor miniszternél, kérve, hogy a színházat a kormány ne adja bérbe és ha mégis vállalkozó kapná meg azt, hát ez legyen nyilvános számadásra kötelezve. A miniszterelnök kedvező válaszában jelezte, hogy az utóbbi kívánságnak elég lesz téve.

* **Kubelik hangversenye.** Hétfőn este volt Bécsben Kubelik negyedik hangversenye, melyről az összes lapok nagy elragadtatással írnak. Aradon Kubelik az idén csak egy hangversenyt ad, mert ideje amerikai körutja előtt annyira be van osztva, hogy nincs egyetlen szabad napja. A december 9-iki hangverseny iránt általános az érdeklődés. A jegyek legnagyobb része már el van adva. Ifj. *Klein* Mór könyvkereskedése felkéri azokat, kik előjegyzettek, de jegyeiket máig át nem vették, hogy azokat holnap délig átv. gyék, mert azontul a jegyeket másnak adják el.

Perczel Elemér öngyilkossága.

— Ujabb részletek. —

Arad, december 4.

Megírtuk mai lapunkban, hogy *Perczel* Elemér, a budapesti honvédségi tisztképző tanfolyam első éves növendéke, bonyhádi *Perczel* József honvédtábornok fia és *Perczel* Dezső képviselőházi elnök unokaöccse, szíven lötte magát. A golyó a szerencsétlen fiatal ember mellén ment be és hátán jött ki. A tragikus esetről ma a következő részletet jelentik Budapestről:

A honvédségi Ludovika-akadémia növendékei tegnap déli 12 óra után a katonai intézet első emeleti nagy társalgójában voltak összegyűlekezve, a hol az előadás vége és az ebéd közé eső szabad idejüket rendesen tölteni szokták. Közöttük volt a 21 esztendő *Perczel* Elemér is, talán a legvidámabb és leggondatlanabb valamennyi között.

Egyszere csak, negyed órai ott időzés után eltűnt a társalgóból. Bajtársai még észre sem vehették hiányát, mikor hirtelen hatalmas dörrenés rázkódtatta meg az ablakokat. A tanárok és a növendékek egyenesen a hang után futottak. Az elvezette őket az intézet második emeleti nagy hálótermébe. Mikor benyitottak a tágas terembe, az utolsó ágyak egyikénél, a földön összezsugorodva feküdt *Perczel*. A szolgálati fegyver csöve és agya látszott ki a

a test alól. A padlón vékony erecskékben szivárgott a vér, hozzá tapadt a fegyver fényes csövéhez is, megaludt rajta, hosszú rozsdabarna sötét fotot képezve.

A tanárok e látányra azonnal eltávolították a teremből a tanítványokat. Előhívták az iskola inspekciós orvosát de az már csak a beállott halált állapíthatta meg.

A szerencsétlen fiatal ember, miután a társalgásból távozott, észrevétlenül a 60 növendéknek berendezett nagy közös hálóterembe lopódzott, ahová egyébként napközbe csak külön engedéllyel lehet visszatérni. A hálóterembe vezető folyosón vannak a növendékek fegyverei felaggatva. Azok közül lekapta a legutolsót, régebben is szerezhette magának egy éles töltényt s így a megtöltött fegyverrel nyitott a terembe. Ott leült ágyára s a fegyvernek dőlve, jobb lábával megrántotta a ravaszt. A cső jó volt irányítva, a golyó Perczel hátán jött ki és a falba furodott.

A lövés azonnal megölte a szerencsétlen fiatal embert. Nem lehet már segíteni rajta. Diszbe öltöztették s ideiglenes ravatalt állítottak fel számára az intézet első emeleti fogadó szobájában. Azóta diszbeöltözött két honvédkatona áll mellette őrséget.

A fiatal öngyilkos csak szeptember 21-ike óta volt hallgató a honvédtisztképző tanfolyamon. Előbb elvégezte középiskolai tanulmányait s érettségi bizonyítvánnyal lépett a Ludoviczeumba. Ott az első éves tanfolyam első századába osztották a rokonszenves fiatal embert, a ki csakhamar megnyerte bajtársai szeretetét.

Hogy miadta kezébe a fegyvert, nem tudják. Viselkedésén sohasem látszott, hogy gyilkos tervekkel foglalkozik. Még délelőtt is részt vett a rendes előadásokon és gyakorlatokon. Ugy mondják, hogy nem akart katona lenni és csak különös lélekerővel küzdötte le ellen-szerevét addig, a mig lehetett.

A szerencsétlen fiatal embernek öccse, Perczel Olivér, szintén a Ludoviczeum növendéke.

A ravatalnál ma reggel megjelent a szerencsétlen fiatal ember atyja, Perczel József tábornok. Ott volt az anya is és az előkelő rokonság számos tagja. Temetése holnap délután 2 órakor lesz a Loudoviceumból, a honnan utolsó útjára bajtársai is el fogják kísélni.

A fiatal ember halálának okáról sok mende-monda kering. A való az, hogy túlérzékenysége adta kezébe a fegyvert. Tanulmányozása az utóbbi hetekben valamelyest visszamaradt. Féljebbvalói ezért jóakarattal megintették. Ezt ezután annyira szívére vette, hogy szíven lötte magát.

Felhívás a kereskedőkhöz

és a kereskedelmi alkalmazottakhoz.

— Az állásközvetítés. —

Arad, december 4.

Humánus, rég elismert társadalmi jelentőségű ügy az, a melyben a kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak figyelmét néhány szóra igénybe vesszük. De nemcsak az ember-szeretnek és a társadalomnak megoldására váró kérdése ez, hanem egyben a kereskedőknek és alkalmazottaknak saját ügye, legközvetlenebb érdeke.

Az állásközvetítés, a helyeszközlés ügyét tesszük szóvá. Mind a két kereskedő-osztályhoz tartozók életében kétségen kívül nagy szerepe van ennek. Az alkalmazottnak egyenesen az egzisztenciájával, gyakran a megélhetésével van összeforva; a főnök üzletét pedig minden időben a kellő és neki legjobban megfelelő munkaerővel ellátva, azt keresettebbé, jövedelmezőbbé teszi.

Egy könyvre telnek ki, ha az állásközve-

titésnek az általános társadalom szempontjából való jelentőségét kellőképp méltatni akarnók. Sokat irtak már arról a problémáról, hogy a munkanélküliség talajában terem a legbujábbban az osztálygyűlölet és alkalomadtán: a bűnre való hajlam. Pedig hány és hány jobb sorsra érdemes ifjut lehetne a rossz uttól idejekorán megmenteni, ha az állástalanság állapotából, a melybe igen sokszor önhibáján kívül jutott, a segítő kéz kiszabadítaná!

Az állásközvetítés ezen nagy hivatását Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter sietett elismerni azzal, hogy miniszteri működésének első teendői között az ipari munkaközvetítést az állam kezébe adta. A kereskedelem terén azonban ez a kérdés állami uton rendezve nincs és előreláthatóan hosszú ideig nem is lesz. Itt az állásközvetítés missziója a társadalomra, illetve az erre vállalkozó testületekre marad.

Ezt a célt, ezt a jelentős, jótékony hivatást teljesíti minden töle telhető módon és eszközzel az Aradi Kereskedők Köre, mint a kereskedőknek és alkalmazottaknak közös testülete. Hosszu idő tapasztalatai, messze kiható összeköttetések támogatják ebbeli működésében. Aradon, Aradmegyén, s az Aradmegyével szomszédos vidéken kívül Erdély nagy részén s mondhatni az egész országban veszik igénybe szolgálatait a helyet és az alkalmazottakat keresők.

Az Aradi Kereskedők Köre ezt a szolgálatot úgy a kereskedők, mint az alkalmazottak részéről teljesen ingyen, bárminemű költségek fölszámítása nélkül teljesíti. De ezen kívül egyéb körülmények is előnyösebbé teszik a kör állásközvetítését az ilyen foglalkozó ügynökök szolgálatainál. A Körnek nem lévén tisztán az a célja, hogy valakit mindenáron, minél hamarabb helyhez juttasson, hanem hogy mindkét rész érdekeit méltányosan kielégítse, a főnök részére mindenkor a neki legjobban megfelelő alkalmazottat küldi, s azért akit elhelyezett, mintegy erkölcsi szavatosságban áll, megbízhatatlan, rovott multu embert a saját tekintélye érdekében sohasem fog ajánlani. Az alkalmazottakat pedig megkíméli attól az eshetőségtől, — a melyre eddig gyakran volt példa, hogy szorult helyzetét kihasználva, megszarolják.

Hogy az állásközvetítés ügyének az Aradi Kereskedők Köre minél gyorsabban és minél tökéletesebben tehessen eleget, a Kör e célra nagy anyagi áldozatok árán állandó ügyvezető-titkári állást rendszeresített, a melynek viselője naponta délelőtt 11 órától délután 1-ig, este 1/2-9-től 10-ig a Kör helyiségében hivatalos órákat tart s a beérkező megkereséseket, jelentkezéseket a lehető gyorsan elintézi.

Ehhez az anyagi nagy áldozatokhoz a Körnek támogatásra van szüksége. Csak természetes lehet, hogy ezt a támogatást első sorban azokról kéri, a kiknek ebbeli szolgálataira szükségük lehet: a kereskedőktől és kereskedelmi alkalmazottaktól. És a támogatás, a melyért ez uton hozzájuk fordul, nem nagy: lépjenek be valamennyien a Kör pártoló tagjai közé. A pártoló tagok egész évi tagdíja nyolcz korona, a mely negyedévi, vagy koronás részletekben is fizethető. Ennek fejében úgy a főnökök, mint az alkalmazottak egész évben díjtalanul fordulhatnak a Körhöz.

Megjegyezzük még, hogy a Kör csakis tagoknak, vagy olyanoknak, a kik hasonló testület tagjai, közvetít állást.

A kereskedő urakhoz meg egy kéréssel fordulunk: a mikor alkalmazottra, vagy tisztviselőre van szükségük, forduljanak mindig, minél többször ez iránt az Aradi Kereskedők Köréhez. A főntiekben kifejtettük az okokat, a melynek révén a Kör részükről a teljes bizalomra rászolgál.

Bizunk benne, hogy a kereskedők és alkalmazottak nem fogadják közönynyel szavunkat; hisszük, hogy fölismerik benne saját, fontos érdeküket, méltányolják annak a kereskedő-társadalom jó híre, tekintélye szempontjából való horderejét és így a Kör igyekezetei a nemes cél érdekében nem maradnak eredmény nélkül.

Aradon, 1900. december hóban.

Az Aradi Kereskedők Köre nevében

Keppich Zsigmond Tedeschi Viktor
a helyeszközlő-osztály elnök,
főnöke.

SPORT.

+ Turisták estélye. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület második estélyét pénteken, e hó 7-én tartja meg a Vass szálloda elkülönített termében, mely alkalommal Rozsnyay Kálmán a legújabb vetített képek bemutatásával fogja szórakoztatni a közönséget. Az estély 8 órakor kezdődik s többek kérdezősködésére az elnökség lapunk útján értesíti úgy a tagokat, mint a vendégek gyanánt megjelenni szándékozó közönséget, hogy az estélyre külön meghívót nem küld a rendezőség s ezen estély is minden tekintetben úgy, mint az első estély, egészen családias jellegű lesz.

+ Az aradi kerékpár-klub holnap, szerdán este 1/2-9 órakor értekezletet tart a Hungáriakávéházban lévő klubhelyiségében. Az elnökség kéri a tagokat, hogy teljes számban jelenjenek meg.

Párbajozó ujságírók.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 4.

Egy nagyváradai és egy budapesti ujságíró afférja a legújabb affér.

A Nagyvárad című lap csütörtöki számában egy, a fővárosban megjelenő heti folyóiratcska cikkét közölte s ahhoz kommentárokat fűzött.

A kérdéses folyóirat Szókimondó címet visel s Kaczér Vilmos volt aradi ujságíró szerkeszti.

Kaczérnak valaki megküldte a „Nagyvárad“-nak azt a számát, melyben az átvett cikk s a kommentár megjelent. Kaczér a cikkhez fűzött megjegyzéseket sértőknek találta magára nézve s egy két tanu által aláírt erős hangu levelet intézett Sas Edéhez, a „Nagyvárad“ szerkesztőjéhez. Sas Ede táviratilag felkért megbízottait küldte el Kaczérhoz, ki levelére választ kért.

Az ügyben azonban fordulat állott be. Tegnap Kaczér levelet kapott Harsányi Sándortól, az „Uj Debreczeni Friss Ujság“ című krajczáros lap szerkesztőjétől. A levélben egy két tanu által aláírt nyilatkozatban Harsányi kijelentette, hogy a cikkhez a kommentárokat ő fűzte s arról Sas Edének tudomása nem volt. Kijelentette egyszersmint azt is, hogy írásával Kaczért, akit nem ismer, személyében érinteni nem akarta s megjegyzései csak magára a cikkre vonatkoztak.

Kaczér nem elégedett meg e levéllel, mert nyilatkozatot küldött a nagyváradai lapoknak, a mely nyilatkozat tele van sértő kifejezésekkel. Többek közt ezeket mondja:

Sas Ede egy nagyváradai jóakarója beküldte nekem a „Nagyvárad“ azon számát, melynek egy közleménye alattomosan, sok fufanggal támadja meg az én ujságomat. Mikor a ravaszul szövegezett és még ravaszabban elhelyezett cikket olvastam, azt hittem: a lapnak talán új ember áll az élén, de csakhamar meggyőződtem róla, hogy annak még mindig Sas Ede a felelős szerkesztője, az a haszontalan kis Eyolf, aki semmiért a világon nem felelhet, aki — egy pillanatnyi szünetet sem tartva — rágalmoz, bánt, fondorkodik, azután pedig tagad, félig-meddig visszaziv, s hangoztatja, miszerint sérteni nem akart. Ettől a közveszélyes egyéntől elégtételt eddigelé soha senki nem kapott, de én majd csak szerzek tőle valamiként.

A sértő nyilatkozat megjelenése után Sas Ede rögtön kihívta Kaczért. A párbaj ma folyt le a budapesti laktanya földött lovagló termében. Sas segédei voltak Dobák Emil ügyvéd és Szurmák Rezső ügyvédjelölt, Kaczéré Nagy Endre és Hindy Károly hírlapírók.

Pisztolyra álltak ki a felek, 30 lépésről, 5—5 lépés avance-vai, kétszeri golyóváltásra. Sebesülés nem történt. A két fél kibékülés nélkül távozott.

Királysértő füszeresség.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 4.

Ez év október 23-án nagy botrány színhelye volt az Erzsébet körutnak Royal szálloda előtti része. A járókelő közönség sorából hirtelen kivált egy szöke nyurga fiatal ember s hangosan kezdte kiabálni:

— Éljen *Bresci*! Éljen az anarchia! Le a királyokkal!

A közönség pár pillanat alatt közrefogta *Bresci* hívét s felháborodásában ütlegelni kezdte. Tán agyon is verték volna, ha véletlenül oda nem vetődik *Kolumbár József* közrendőr, aki az anarchista érzelmű fiatal embert nagy nehezen kimentette támadói kezei közül s utnak indította a rendőrszoba felé.

Az anarchista tántorgó léptekkel ugyan, de azért minden ellenszegülés nélkül kísértette magát a rendőrrel egészen a Dohány-utczáig. Itt hirtelen megbokrosodott s menekülni akart. A közönség azonban segélyére ment a szorongatott rendőrnek s így egyesült erővel sikerült a veszedelmes alakot bekísérni a Sip-utcai rendőrszobába.

Bockelberg Ernő rendőrfelügyelő azon kérdésére, miért bántja a jó öreg királyt, az anarchista így felelt:

— Nekem nincsen királyom, nekem csak császárom van!

A kerületi kapitányságnál történt kihallgatásakor *Dolp Miksa* füszerességének mondotta magát, s ez alkalommal is éltette *Bresci* és az anarchiát. Zsebében 70 forint készpénzt találtak, amelynek holszerzését nem tudta sehogy sem igazolni. A bécsi rendőrség közlése szerint *Dolp Miksa* felségsértésért már büntetve volt 2 évi börtönre. Lopás és csavargásért szintén ült már néhány hónapot.

A budapesti büntető törvényszék királysértésért vonta ma felelősségre *Dolp Miksát*. A lefolytatott tárgyaláson amelyen *Cseke* bíró elnökölt, s a vádat *Etter* dr. alügyész képviselte a vádlott azzal védekezett, hogy teljesen részeg volt, s nem tudta mit csinál. Ezt azonban a kihallgatott tanúk megczáfolták, mire a törvényszék a veszedelmes embert 1 évi fogházra ítélte királysértés vétségéért.

Az ítélet ellen az elítélt felebbezést jelentett be, az ügyész megnyugodott.

Öngyilkos közigazgatási bíró.

(*Ilosvai Bornemissza Bertalan.*)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 4.

Budapesten ma reggel öngyilkossá lett egy nagytehetségű, szép jövőre hivatott ember: *Ilosvai Bornemissza Bertalan* közigazgatási bíró. Az ő tragédiája annál közelebbről érint bennünket, mert *Ilosvai aradi* születésű, városunkhoz és megyénkhez családi kötelékek is fűzik. Ámbár rég elszármazott Aradról, azért emlékeznek még itt jól rá, főleg azok, kikhez személyes barátság és ismeretség kötötte.

Ilosvai négy év előtt lett a közigazgatási bíróság tagja. Mielőtt kinevezték volna, miniszteri osztálytanácsos volt. Az ötvenhétéves ember csendes, visszavonult életet élt, kizárólag hivatalában és az otthon körében töltötte napjait. A legnagyobb boldogságban élt pár évig fiatal, szép nejevel, nemes *Ramisch Mária*val. Legfeljebb arra a tudatra borongott olykor-olykor felhő a homlokán, hogy akkor még nagyon boldog házasságukat a sors nem áldotta meg gyermekkel.

Néhány év előtt *Ilosvai* gyomorbajt kapott, a mely szörnyen megkínozta. E miatt valóság-

gal buskomor lett. Abba a rögeszmébe képzelte magát, hogy állapota gyógyíthatatlan s rövid idő alatt befejezi földi pályafutását.

Betegségéhez utóbb családi bajok járultak s ez nagyon elkeserítette. Két hét óta alig ment fel a hivatalába. A szorgalmas, ügybuzgó ember elhanyagolta dolgait otthon bezárkózott a szobájába s napestig eltöprengett, a nélkül, hogy bárkihez egy szava lett volna.

Ma reggel ágyában maradt. Mikor felesége bement hozzá, így szólott hozzá:

— Rosszul érzem magam, hagyjatok egyedül...

A mint neje kifelé indult, visszahívta.

— Édesem — mondta neki — kérlek, menj a templomba és imádkozzál értem.

Felesége megígérte neki, hogy úgy lesz. Alig hogy eltávozott, a konyhán foglalatostkodó szakácsné tompa dörrenést hallott a belső szobából. Azt hitte, valamelyik ajtó csapódott be s ügyet sem vetett a zajra.

Ilosvainé délben tért vissza a templomból. Be akart nyitni a szalonba, de azt zárva találta. Rosszat sejtve, a fürdőkabinon keresztül sietett férje hálószobájába s majd kövé meredt a látványtól, mi ott szeme elé tárult. *Ilosvai holtan, állott halántékkal feküdt az ágyon.* Neje távollétében öngyilkosságot követett el.

Ilosvai egyetlen nővére, *Mariska*, a ki velők lakott, meglátva bátyja holttestét, elájult. Alig bírták eszméltre téríteni.

Az öngyilkos közigazgatási bíró nem hagyott hátra levelet, a melyben végzetes tettét megmagyarázta volna. Azt hiszik, pillanatnyi elmezavar adhatta kezébe a fegyvert.

Váratlan halálát előkelő rokonság gyászolja, ezek közt a borosjenői *Bornemissza* és a *Nádassy*-családok. Jogász- és bíró-körökben öngyilkossága általános részvétet kelt.

HIREK.

Megszűnt a kereskedők zaklatása.

— Távirati értesülés. —

Lapunk vezető helyén többször és erőlesen foglalt állást azon eljárás ellen, melyet a kapitányság mint iparhatóság a kereskedőkkel szemben követett, mikor a hirdetések miatt érzékeny pénzbírsággal sújtotta őket. Kimutattuk, hogy az ipartörvény 61. §-ának ilyképeni alkalmazása által a kereskedő oly korlát és sorompó közé ékelve látja magát, mely nemcsak megnyirbálja cselekvési szabadságát, hanem a tisztességes versenyt is megbénítja és az amugy is nehéz helyzetét válságossá teszi.

A hatóságok nemcsak minálunk, de a fővárosban és az egész országban annak jelét adták, hogy határozatuk hozatalánál a praktikus kereskedelem lényegébe tapasztalati tudás híján be nem hatoltak és hogy a sokszor nem is megfelelő törvény betűit nézik csupán, mikor a törvényt alkalmazzák.

Ezt a visszás helyzetet felösmerték a kereskedelmi miniszteriumban, ahol belátták, hogy ily irzástalan határozatokkal a kereskedőket zaklatni nem lehet; hogy nem lehet tovább tűrni jogállamban a gazdasági fellendülésnek hatalmas faktorának a közvetítő kereskedelemnek ily határozatokkal való agyonsújtását és hogy a törvény nem arra való, hogy tisztességesen küzdő kereskedőknek megadja a kegyelem-dőfést.

Budapestről kapjuk azt a távirati értesítést, hogy *Hegedüs Sándor* kereskedelmi miniszter minden ily határozatról azon-

nali jelentést kíván és hogy még e hét folyamán egy rendeletet bocsájt ki, melynek czélja a kereskedők megvédése a hatóságok zaklatásával szemben.

A kereskedelmi miniszter ezen intézkedése bizonyára nagy lidércnyomástól szabadítja meg kereskedőinket és megadja a kereskedő világnak a módot arra, hogy élelmessége és ügyessége ne szoríttassék hatósági ellenőrzés és cenzura alá, és hogy a hatósági gyámkodás ne avatkozzék oly dolgokba, melyhez köze nincsen.

— Az aradi szabadelvű párt végrehajtó bizottsága, folyó hó 6-án, azaz csütörtökön d. u. fél hat órakor a „Fehér Kereszt” szálloda külön termében ülést tart, melyre a v. b. t. tagjai tisztelettel meghívotnak. *Tagányi István*, pártelnök.

— A polgármester itthon. *Salacz Gyula* kir. tanácsos, polgármester, kit a király tegnap fogadott kihallgatáson, ma este érkezett haza a fővárosból.

— *Tassy Pál* kir. főügyész a mai napon befejezte az aradi kir. ügyészség feletti vizsgálatát. A főügyész egy álló hétig a legapróbb részletekig teljesítette a vizsgálatot. A tapasztaltak felől jegyzőkönyvet fel és annak alapján teszi meg jelentését az igazságügyi kormány-nak. Távozásakor legnagyobb meglepedésének adott kifejezést és különös elismerésével tüntette ki *Meszlényi Antal* drt, az ügyészség ideiglenes vezetésével megbízott kir. alügyészt, továbbá *Lehrman Viktor* és *Domokos László* kir. alügyészeket. A kir. járásbírószághoz beosztott ügyészi megbízottak ügykezelésénél is a legnagyobb rendet találta és meglepedésével találkozott *Radó Károly* dr. és *Heintz Géza* ügyészi megbízottak működése. A távozó főügyész a mai napon búcsúátogatásokat tett *Ottubay Károly* törvényszéki elnöknel és *Rugler István* kir. táblabíróval.

— A király — mint lapunknak táviratozák — ma este Budapestről Bécsbe utazott s csak februárban tér hosszabb időre vissza.

— A közigazgatás egyszerűsítése tárgyában hozott miniszteri leirat folytán a rendőrség tisztviselői *Sarlot* Domokos főkapitány elnöklete alatt értekezletet tartottak, melyen a rendőri ügyek szakelőadói vettek részt. Az előterjesztéseket jegyzőkönyvbe foglalták s a főkapitány ezen jegyzőkönyv alapján fog *Urbán Iván* főispán elnöklete alatt tartandó értekezleten az egyszerűsítés tárgyában előterjesztést tenni.

— Előadás a népszámlálókknak. A városháza tanácstermében ma délután *Kádas Kálmán* adóügyi tanácsos elnöklete alatt értekezlet volt, melyen *Kilényi János* alszámvevő felolvasta és magyarázta a népszámlálásra kiadott utasítás pontjait. A népszámlálás tíz napig fog tartani.

— A kerékpáradó-ügye. Az e hó 12-én tartandó városi közgyűlésen kerül tárgyalás alá *Nemess Zsigmond* dr. és társainak indítványa, melyet a kerékpáradó eltörlése érdekében nyújtottak be. A kerékpárosok mindent elkövetnek az indítvány sikere érdekében, hogy a kellemetlen adótól megszabaduljanak. Így a kerékpárkereskedők küldöttségileg tisztelgnek *Urbán Iván* főispánnal, hogy őt is megnyerjék ügyüknek. Kétségtelenül a kerékpár kereskedőket sújtván legérzékenyebben az adó behozatala. A waggongyári munkások kérvényben fejtették ki panaszukat, az aradi kerékpáros klubok pedig egy memorandumot dolgoztak ki, melyet minden városatyának megküldenek. Érdekes a memorandum azon pontja mely az aradi klubok egy e tárgyban hozott határozatáról szól. A pénzügyi bizottság ugyanis tárgyalás alá vette a múlt közgyűléshez be-

adott indítványt, s itt azt határozták, hogy az indítvány mellőzésével az adót még a jövő évre fenntartják, mert az idén az adót ugyanis csak szeptembertől kezdve fizették, s így igen sokan nem tartották érdemesnek a hátralévő négy hónapra a 10 koronát megfizetni. Tudvalevő ugyanis, hogy eddig 70 kerékpáros fizetett adót az idén. A kerékpár klubok erre vonatkozólag azt határozták, hogy tagjaik a jövő évre sem fizetik meg az adót, hanem gépeiket Új-Aradon fogják tartani. S így a jövő évben is csak azok lesznek kénytelenek adót fizetni, akik közlekedési eszközül — tehát nem sport célokra — használják a kerékpárt. Ezeket pedig megadóztatni nem volt célja a városnak. Az 1901. évre előirányzott 4000 korona bicikli-adó tehát úgy látszik, fedezetlenül fog maradni.

— **A 75 éves érsek.** Császka György kálcsi érseket 75 éves születésnapja alkalmából tegnap üdvözölte a központ! papnevelő intézet előjárósága Várossy Gyula pápai praelatus kormányzó és Krezsász Mihály pápai kamarás igazgató vezetése alatt az agg főpapot nagyon megörvendeztette ez az üdvözlés és meghatotlan köszönte meg a tisztelgést. Majd hosszabban elbeszélgetett a szeminarium vezetőivel. Távozásuk alkalmávként az egyházfejedelem egész a lépcsőházig kísérte a tisztelgőket.

— **Házasság.** Pálffy Győző, kumani, torontál-megyei gyógyszerész tegnap kötött házasságot az állami anyakönyvvezető előtt Vizer Szerena kisasszonnyal, Vizer Lajos dr. aradi ügyvéd leányával. Tanúk voltak az esketésnél Ferencsik Lajos dr. zombori főgymnáziumi tanár és Vertán István makói takarékpénztári tisztviselő.

— **A Szabad Liceumban** holnap, szerdán d. u. 5 órakor Kara Győző tanár tart előadást az Arpád korról, a felső kereskedelmi iskola dísztermében.

— **A hadbíró vizsgálata.** Egy hete éppen, hogy a baktói családirtással yanusított szegedi katonai őrséget a bűnvizsgálatot vezető Péchy hadbíró-őrnagy az aradi várba szállította, hogy a szörnyű vérontás titkát itt vegye ki belőlük. Ugy látszik, hogy a vizsgálatnak még számos rejtélyes körülményt kell földerítenie, mert Péchy hadbíró-őrnagy ma Aradról ismét Szegedre utazott s a gyilkosság dolgában újabb nyomokat keres.

— **Beszűntetett serfőzde.** Budapestről jelentik lapunknak: A kőbányai Királyserfőzde egy év előtt tudvalevőleg moratóriumot kért fizetési kötelezettségének lebonyolítására. Ez a moratóriuma a napokban lejárt. Több kőbányai serfőző-gyártulajdonos megvette a Királyserfőzdet s hír szerint annak üzemét beszüntetik és maláta-pörköldét csinálnak belőle. A részvényesek részvényeik után 20 koronát, az elsőbbségi részvényesek pedig 320 koronát kapnak.

— **A kormány és a munkanélküliség.** Nemcsak a fővárosban, de az ország egyes vidékein is mindinkább szaporodik azon munkások száma, kik minden foglalkozás híján a téli hónapok alatt nagy inségnek néznek elébe. A beérkezett jelentések folytán a kormány a tervbe vett közmunkálatok egy részét jóval korábban fogja végrehajtani, mintsem az eleintén tervezve volt. Itt említjük meg, hogy a nagy munkahiány miatt egyre vándorolnak ki a munkások úgy a fővárosból, mint a vidékről; az elmúlt hónapban közel 500 építő munkás ment ki Bajorországba.

— **Az árvaház igazgató választmánya** ma ülést tartott, melyen egy felügyelő-tanítót és egy óvónőt választottak. Tüzes Erzsébet óvónő ugyanis ezen állásáról lemondott, miután azonban lemondását visszavonta, állásában továbbra is megmaradt. Segéd-tanítónak Pennaviu Gyula szontai tanítót választották meg.

— **Csatai Zsófi halála.** Csatai Zsófi asszonyt, a tegnap elhunyt színművésznőt ma helyezték ravatalra Budapesten, Szilágyi-utca 5. szám alatt levő lakásán. Az elhunyt díszes érczkoporsóban fekszik. A szobát feketével vonták be és a ravatalt égő gyertyák övezik. A temetést

a Népszínház költségén az Entreprise-intézet rendezi. A Népszínház igazgatósága ma délelőtt Halmos János polgármesternél járt, a Kerepesi-úti temetőben egy diszshelynek engedelmzése dolgában. Oda fogják temetni a halottat holnap délután fél 3 órakor.

— **Szociálista képviselőtestület.** Soroksáron a folyó évi július havában megtartott községi képviselőtestületi választáson négy szociálista jelöltet is beválasztottak. A választást azonban megfélembrezték s azt meg is semmisítették, mert a községet három kerületre osztották fel, holott négyre kellett volna. Tegnap voltak az új választások melyeknél a szociálisták összes jelöltjeit megválasztották és tizenegy szociálista jutott be a soroksári község tanácsba.

— **Czivilek és katonák.** A lőcsei tisztikar hangversenyt akart rendezni, s meghívta a megyei hivatalnokokat is. Közbe jött azonban egy különös eset. A napokban egy lőcsei vendéglőben katonai tiszt és megyei tisztviselő mulattak. A tiszt a mulatás hevében egy német dalba kezdtek, a civileknek is jó kedvük volt, ők meg a Kossuth-nótát énekelték. Két nap múlva a civilek levelet kaptak, hogy azt a meghívást, a mely a garnizon hangversenyére szólt, tekintsék meg nem törénetnek. Ebből a levélből aztán nagy patália támadt. Valamennyi megyei tisztviselő szolidaritást vállalt a megsértett tisztviselővel. A dolognak az lett a vége, hogy a helyőrség parancsnoka betiltotta a hangversenyt és egy sereg lovagias ügy lett a dologból.

— **Herczegné a kínai harctéren.** Schönburg-Waldenburg Alice hercegnő, Don Carlos legifjabb leánya, a csárnéhoz azzal a kéréssel fordult, engedje meg neki, hogy a kínai csataterén, mint a Vörös-kereszt egyesület nővére vegyen részt. A hercegnő bátyja, Don Jaime, a kínába induló csapatokhoz csatlakozott.

— **Konfliktus az asztalnál.** Az eddigi pétervári német nagykövetség Radolin hercegek párisi követté való kinevezése kínos incidens jutott az emlékezetbe, mely tavaly Radolin herceg és Paulowna Mária nagyhercegnő Wladimir nagyherceg neje között történt. Az akkori kínos helyzet, mely „Radolin-Krizissé” fejlődött a herceg állását tarthatatlanná tette Péterváron. Az eset a következő: Péterváron nagyszabású bálát rendeztek. Wladimir nagyherceg éppen egy hölgyet akart az asztalhoz vezetni, mikor az kijelentette, hogy a német követség egy tagja lefoglalta már és sajnálattal vissza kell utasítani a nagyherceget meghívását. A nagyherceg azt válaszolta, hogy a jövőben legyen elővigyázatosabb, mert nincsenek e földön unalmasabb emberek a diplomatáknál. Ez a kijelentés, csakhamar bejárta az egész termet. Radolin hercegnő többször hangsúlyozta, hogy őt ne tekintsék német hercegnőnek, hanem orosz nagyhercegnőnek. — Murawiew gróf külügyminiszter, aki előtt Radolin herceg az esetről beszélt, azon iparkodott, hogy a konfliktust kiegyenlítse. A nagyhercegné minden bocsánat kérését azzal a nyilatkozattal utasította vissza, hogy a herceget látni sem akarja többé. És kerülték is egymást azután.

— **Körrendelet a gyógyszerekről.** A jövő év január elsejétől a miniszterelnök, mint a belügyminiszterium vezetője, a forgalomban lévő gyógyszerekre új árakat állapított meg. E körrendeletben utasítja a belügyminiszter a törvényhatóságokat, hogy különösen arra ügyeljenek a főorvosok, hogy ha az orvos nagyobb adag rendelését látja czélszerűnek s a mintaszerűleg rendelendő gyógyszerekből több adagot rendel *egyszerre*, a gyógyszerész a minta-vény árait ne annyiszor számítsa, a hány adagot az orvos rendelt, hanem a vényben foglalt szerek tételei szerint. Az eddigi uzussal ugyanis az államkincstárt és az országos betegápolási alapot károsították meg. A miniszter jegyzékét az összes aradi és megyei gyógyszerészeknek megküldik.

— **Takács Zoltán bűntársa.** Azzal a bankóhamisító-szövetkezettel, amelynek Takács Zoltán volt a feje, gyanuba került Kovács István fényképész is, aki azonban valamiképp kimagyarázta a dolgát s bizonyítékok híján megmenekült a rendőrség kezéből. Csahogy arra nyilván nem számított, hogy a rendőrség, ha el is bocsájtja, nyomon követi. Pécsre ment s ott telepedett le családostól. Megfigyelték. És ma sürgönyben az a tudósítás érkezik, hogy elfogták. Megvan már ellene a bizonyíték. Mikor ma délben a pécsi rendőrség emberei betoppantak hozzá, a fényképész felesége hirtelen összemarkolt egy papircsomót és a tűzbe dobtta. Tizes bankók voltak azok, még pedig Takács-félék, tehát hamisak, amint azt a csak félig elhamvadt papirokról megállapították. Takácsnak immár biztossággal leleplezett segítő társát a feleségével együtt a főváros a vizsik.

— **Öngyilkos huszár.** Aradon ma öngyilkosságot követett el egy huszár, Paholy János. Szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Nem tudott beleszokni a katonai élet keserveibe s ezért végezte ki magát. Jómódu szülők gyermeke volt.

— **Hivatalvesztésre ítélt adótiszt.** Papp Károly szegedi városi adótiszt temérdek visszaélést követett el olyképpen, hogy jutalmakért meghamisította az adókönyvet és a felektől adójuk törlesztésére átvett pénzeket saját céljaira fordította. A fegyelmi választmány a leg súlyosabb fegyelmi büntetéssel, hivatalvesztéssel sújtotta Papp Károlyt, de az megfélembreztette az ítéletet. A belügyminiszterium ez ügyben most végérvényesen döntött olyképpen, hogy a fegyelmi választmány ítéletét jóváhagyta. Papp Károly ügye ezzel még nincs befejezve, most ügyét a fegyelmi ítélet értelmében a büntető törvényszékhez teszik át.

— **Öngyilkosság a bérkocsiban.** Ma hajnalban Budapesten a Margit-híd följárójánál egy fiatal ember beleült egy konfertábliba, ezután meghagyta, hogy hajtsa a Lipót-körut 15 alá. Alig hogy a hid közepére ért a kocsis, hatalmas durranás hangzott ki belőle, a mitől a ló is annyira megijedt, hogy örült futással haladt a pesti oldal felé, a hol ezután el is esett. A kocsis ijedten nyitotta ki a kocsit, a melyben hörögve találta utasát. Nyomban a mentők háza elé vitte, a hol azonban már nem segíthettek rajta, mert rövid vergődés után meghalt. Elszállították a bonczoló-intézetbe, a hol azután a délelőtt folyamán megállapították, hogy az illető Mátéy Vilmos marczali születésű 22 éves bölcsészettan hallgató. Hogy miért ölte meg magát nem tudja senki.

— **Különös büntett.** Érdekes eset adta elő magát Osnabrückben. Egy ottani bádógos az utcán előtte elhaladó kis lányok hajából egész marokkal tépett ki. Harminczhét esetet bizonyítottak reá. A törvényszék a fiatal embert egy és fél évi börtönre ítélte. De miután valószínű, hogy ez az ember örült, mielőtt becsukták volna, az örültek házába szállították.

— **Ha szép az asszony . . .** Zsebelyen — mint tudósítónk írja — véres szerelmi dráma játszódott le. Az eset hősei Ninu Gávra és felesége, meg Stojku Juon. Stojku halálosan szerette Ninu feleségét. Szerette örületesen, szíve egész hevével még leánykorából. Az asszony azonban állhatatosan visszautasította a boldogtalan szerelme és 17 éves korában viruló szépségben férjhez ment Ninu Gávrához, kit viszont szeretett. Stojku majd megőrült utána s fel is használt minden alkalmat, hogy szolgálatára lehessen a szép asszonynak. Mind hiába, a menyecske hajthatatlan maradt, hű volt férjéhez és megvetette csábítóját. A csakovai vásáron tegnap ismét találkozott a szerelmes ifjú szíve bálványával s természetesen újra ostromolta, de hiába. Hazatérve, otthon ittas állapotban megint szerencsét próbált a

szép asszonytól, de újra hiába. Sztojkuinak egyik barátja, a ki bele volt avatva a dologba, *Gaga Juon*, este lélekszakadva rohant Sztojkuhoz és közölte vele, hogy a szép menyecske férje éppen most kocsin eltávozott hazulról a szomszéd faluba, siessen. Sztojku a szerelmes ember izgatottságával sietett az imádott asszonyhoz, a kit tényleg egyedül talált aludva a szobában. A zajra az asszony felébredt, lámpát gyújtott s a mikor látta, hogy ismét Sztojku az, a ki háborgatja, magára vetette szoknyáját s a tornáczra menekült. Ekkor érkezett vissza váratlanul férje, a ki a kocsi-kenőcsöt otthon felejtette. Feleségét a tornáczon találta sirva; tőle megtudta azt is, hogy ki van a szobában. A férj dühösen a szobába rohant, a hol Sztojkut a kályha mögé bujva találta. Előhuzta, torkon ragadta és tüszőjéből kést rántott elő, melylyel összeszurkálta. Sztojku jajgatására az asszony is bekerült a szobába, de vesztére, mert a feldühödött férj őt is megszurta. Sztojku sebe életveszélyes, míg az asszony valószínűleg megmenthető.

— **Tréfa a puskával.** Sajnálatos balesetnek lett áldozata *Urbán Péter* törökbecsei földbirtekos kovácsa. *Dörner* uradalmi ispán fegyverét csupa tréfából ráfogta a kovácsra, miközben a puszka valami szerencsétlen véletlen folytán elszűlt s a lövés a kovács jobb lábszárába fúródott. A szerencsétlent egy ideig Török-Becsén gyógykezelték, ahol állapota azonban oly rosszra fordult, hogy a nagyikindai kórházba kellett szállítani s ott lábát amputálták.

— **Vidékiek figyelmébe.** Tudjuk, hogy a vidékiek előrelátók, sokkal inkább, mint mi városiak. Karácsonyi szükségletüket ők már most fedezik. Jó előre bejönnek a városba, mert dehogyan aldoznak föl megszokott kényelmüket. De nemcsak ezért. Most még teljes mindenütt a raktár. A városi rendszert az utolsó percze hagyja a vásárlást, de már csak kifosztott raktárt talál s aztán zajban, tolongásban kell ugyyszólván *harbolnia* minden egyes tárgyért, ami nem éppen célirányos. *Porter Vilmos* koronás áruháza a Központi szálloda épületében figyelmezteti tisztelt vevőközönséget, hogy már az összes karácsonyi áruk megérkeztek és a földalatti *játékarutermékben* a vásárlások folynak. Vidékre szóló rendelések is eszközöltenek s kívánatra a megvett tárgyak költségmentesen őriztetnek az áruháznak külön e célra föntartott helyiségében. Részünkről eddigi tapasztalataink alapján melegen ajánljuk bárkinek, hogy szükségletét mielőbb fedezze.

— **Megölte a testvérét.** Bács-Topolyán régi haragosok voltak *Tölgyesi József* és *Ferencz Jómódu* gazdák. Valami örökségi kérdés vesztette össze a két testvért, kik folyton egymás életére törtek. Ma József a piacon ráesett Ferenczre, a ki gyanútlanul beszélgetett a feleségével és leszurta. A szerencsétlen holtan rogyott össze. A gyilkost elfogták.

— **Baleset a pályaudvaron.** Ma reggel a rákosi rendező pályaudvaron az ütközők közé került *Magán András* 32 éves munkásember. A szerencsétlen oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy haldokolva került a Rökus-kórházba.

— **Leégett jégverem.** Budapesten a Hajtsárut 187. szám alatt levő jégverem ma hajnalban kigyuladt s daczára a tüzoltók munkájának, rövid idő alatt leégett. A jégvermet, amely *Hackspacher József*-é, valószínűleg felgyújtották. A verem oltásához *Bozner Szilárd* segédtiszt vezetésével kivonult a központi őrség, a tartalékkal, a VI. kerületi tüzoltóság, de már nem menthették meg a 30 méter hosszúságú vermet, amely 1500 forintig volt biztosítva. A kár meghaladja a 2500 forintot. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kinyomozására.

— **Felülmulhatatlan az a kedvezmény,** a mit *Nädler Lajos*nak az ujonnan berendezett Karácsonyi-osztálya nyújt a t. hölgyközönségnek, mindenféle alkalmas ajándék cikkekben, szintén most nyílt meg külön álló maradék osztály hol barchet divat szövet, selyem, casán stb. igen szolid árban beszerezhető.

— **Betörés Buzgó György és Virlig Mihály barakonyi lakosok házába** a múlt éjjel ismeretlen tettesek az ablak-rács lefeszítése után betörték, s 200 korona készpénzt és néhány adás-vételi szerződést elloptak. A csermői csendőrség keresi a tolvajokat.

— **Felismert halott.** Megemlékeztünk arról, hogy a múlt hó 30-án a budapesti Hungária-fürdőben hirtelen rosszul lett, s meghalt egy éltes uri nő. Most már megállapították az ismeretlen személyazonosságát. Az illető *Fehér Samu* 60 éves jáddi születésű magánzónó, a ki legutóbb *Czeisler Dávid* kereskedőnél volt alkalmazva. Az éltes nevelőnőt ma délután temették el.

— **Adomány.** Az arad-baraczkai szőlőtelep igazgatósága nyolcz koronát volt szives ma az aradi honvédegyeletnek küldeni, mely adományért hálás köszönetet mondanak az egylet nevében: *Simay István* elnök, *May Soma* titkár.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel runáztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Milliomos kisasszonyok.

— Hogyan mulat egy amerikai hölgy? —

Arad, december 4.

A napokban valamelyik lapban azt olvastam, hogy valaki a felől kérdezte meg az uralkodókat, milyen életet gondolnak a legboldogabbnak. Csaknem egybehangzó volt a válasz: „Ha úgy élhetnénk, mint más emberek.“ Az amerikai milliomos leányok is gyakran elcsereálnék az életüket valamely csinos irógépelő leányéval, vagy valami falusi szépségével.

A társaság annyit követel ezektől a szegény gazdag leányoktól, hogy egy-egy a társaságba bevezett fiatal leány a napi fáradság után valósággal le van törve.

Az amerikai leány többnyire nyolcz órákor kel fel s néhány percz múlva ott ül szép japánszerű pongyolájában a reggelinél. De milyen reggeli! Nem úgy mint nálunk, hogy egy kis kávé meg egy kifli elég, hanem legelőbb is valami üdítő gyümölcs jön az asztalra. Aztán tengeri dara, vagy kása tejjel és cukorral, peccsenye két vagy három hig tojás pohárban, végül vastag palacsinta sziruppal. A reggeli egy fél óránál többet vesz igénybe. Reggeli után átsétál a kisasszony öltözőjébe, hol ott várják már a divatárusné, a körömtisztító, varróleányok, svéd masszírozó, hajfésülő és más ilyenfajta népség.

Ugy 10 óra felé kész az öltözékével s vagy lóra ül, vagy kocsiját rendeli elő és sétakocsizást tesz a parkban. Tizenegy órákor zeneleckét vesz, vagy vivóórát tart, elmegy valamely köz olvasóterembe, vagy pedig neki indul az áruházakban szétnézni. Tiffany-nál gyönyörködik a gyönyörű ékszerekben, elmegy Macy-hez, az újvilág egyik legnagyobb boltjába, hol 3000 segéd és leány 40-50,000 embert szolgál ki naponkint. Tizenkét órákor cukrárszdába megy, onnan fel a hölgyek klubjába egyet billiárdozni. Igen, billiárdozni. És pedig kitűnően. Némelyik 300-400 karambolt is csinál egymásután. És mily keccsen tartják a dákót; ha valamely nehéz lökés van, hogy hajlik a derekuk. Nem csuda, athlétas leányok ezek s akármelyik czirkuszban mutogathatnák magukat.

A billiárdozás után francia leckét vesz, de ritka, a melyik elsajátítja e nyelvet, bár határozottan jobban beszélnek, mint a németet, a mely nyelvet ki nem állhatják. Különös is az, hogy az amerikai szereti a szorgalmas német népet, de a nyelvet utálja, az angol népet pedig utálja, mégis a nyelvet beszéli.

Nyelv-lecke után a deli leány (minden amerikai leány deli, mert gyönyörű testtartásuk van) megy bevásárolni és összeszed sok mindent, a mire nincs szüksége. Szobája tele van ugyan bric á brac cal, de azért folyvást veszi őket. Egy pár régít kidob az udvarra, hadd

szedje fel valami szegény ember s van helye az ujnak.

Majd látogatóba megy, vagy a matinee-ra. A matineék délután 2 órákor tartatnak. Idejárnak a sentimentális leánykák, hogy lássák az ő ideáljukat, a szép *Barrymov*-et, vagy a bajuszos színészt, *Drew Jánost*, vagy az ezüst haju, de fiatal arczu *Kerley Below*-t, a ki *Brown-Potter* milliomos feleségét Ausztráliába szöktette, mert talentuma volt a hölgynek a színészethez és egy estélyen Washingtonban a fehér házban olyan költeményeket kezdett szavalni, hogy teljesen megérettnek nyilvánították arra, hogy a világjelentő deszkákra lépjen. Hires színész és Londonban igen magasztalták és épen oly sikert ért el, mint *Langtry* asszony, mert ugy annak, mint neki a velszi herczeg volt a pártfogója.

Matinee után már 6 óra felé jár az idő és a milliomos kisasszony hazamegy ebédre. — Mindig hazamegy ebédre, mert az amerikai leány szeret enni. Ebédnél látja a szüleit először. Kezet fog velük és elmondja, mit tett az egész napon át. A jó szülék örömmel néznek fel szívük bálványára és fenhangon kiáltják: „Micsoda leány! Ennek a nevelésére már büszkék lehetünk.“ Igazuk is van. Ez a leány, daczára nagy szabadságának, soha olyat nem tenne, ami nem helyes. Teljes tudatában van annak, hogy ki ő. Tudja, hogy a törvény védi, de védi a nagy társadalom is, mely érett arra, hogy ugyanazon jogokat adja a nőknek, mint a férfiaknak.

Jó étvágygyal ül az ebédhez, mely ebéd nem az által tűnik ki, hogy órákig kell mellette ülni, hanem, hogy az által, hogy az asztal rakva mindenféle halakkal, rákokkal, süteményekkel. A peccsenyéhez 6-7-féle zöldséget hoznak be egyszerre, tessék válogatni. Általában tessék azt enni, ami jólesik. Szarvas, prairy tyuk, banána, ananas, kávé, meleg vagy hideg tea. Bor, Medoc vagy St. Julien. Pezsgő, Perriet-Jonet, Pommery grand sec.

Ebéd után a férfiak mennek a dohányzó szobába, a leány zongorához ül, vagy gitáron játszik, míg eljön a 8 óra, midőn az olasz operába, vagy más színházba kell menni. És ha színház után kedvök van a hires *Delmonico* ba vagy a fényes *Astoriába* benézni, ott is elmulathatnak. Mulatnak nap-nap után, de fáradságosan. Így él egy amerikai gazdag leány.

VAROS ES MEGYE.

Sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1900. évi december 12-ik napján d. u. 4 órákor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

1. A polgármester jelentése folyó évi november horól.
2. A nagymélt. magy. kir. belügyminiszterium jóváhagyása az országos orvosszövetség nyugalom és segélyintézet részére megszavazott 1000 korona tárgyában.
3. Háromszékvármegye közönségének az országgyűlés képviselőházához intézett felirata nemzetiségi törvény módosítása iránt.
4. Aradvármegye közönségének mélt. *Urbán Iván* főispánnak hivatalába történt beiktatása alkalmából tartott rendkívüli közgyűlésről felvett jegyzőkönyvet megküldi.
5. A szobor-bizottság felhívása *Vörösmarty Mihály* emlékére az ország székes fővárosában emelendő szoborra való ada kozás iránt.
6. Az aradi kir. főgymnázium és állami főreáliskola igazgatóságának együttes kérése ahhoz való hozzájárulás iránt, hogy a középiskolákban a rendes tantárgyak tanítása d. e. 8 órától 1-ig tartassék.
7. Egy számtiszt, esetleg segédtiszt állásnak választás utján való betöltése.
8. Indítvány a kerékpáradó-eltörlése tárgyában.
9. A tanács jelentése a vásártéri honvédelvassági laktanya építésével

kapcsolatos munkák elvállalása iránt tartott áriejtések eredményéről és *Román Róbert* és *Damyán József*nek az ácsmunkáknak külön kiadása iránti kérvényére. 10. A tanács előterjesztése az elhagyott gyermekek utáni országos segély mikénti utalványozása iránt a nagymélt. magy. kir. belügyminiszteriumhoz intézendő felirat tárgyában.

Institoris Kálmán,
főjegyző.

MULATSÁGOK.

(—) **Szilveszter-estély** Még csak december elején vagyunk, már is tervezik az év utolsó napjának ünnepélyeit, a Szilveszter-estélyeket. Az első mozgalomról *uj-szent-annai* tudósítónktól kapunk hírt. Az ottani fiatalok december 31-én műkedvelői előadással egybekapcsolt táncvigalmat rendez. A *Méltóságos csizmadia* című énekes bohózat kerül színre, melyből a próbák már erősen folynak. A darab előadásában *Rauchbauer Nándor*, *Revilak Béla*, *Demkó István*, *Höniges Nándor*, *Gerdanovics Gabriella*, *Angelina József*, *Hönigesz Laura*, *Török Hermina*, *Oster Nándor*, *Káposztás Bálint*, *Sándor Iván* vesznek részt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Végtárgyalások a törvényszéknél.** Két nagy-hírű bűnügy kerül legközelebb tárgyalásra az *aradi* törvényszéknél. Az egyik a *Krivány-ügy*, melyben e hó 17-re és a következő napokra, a másik pedig az *uj-szt-annai zendülők* ügye, mely január 8., 9. és 10-ére van kitűzve a fő-tárgyalás.

§ **A braganzai herceg váltója.** A budapesti büntető törvényszéknek *Bakonyi* bíró elnöklete alatt ítélkező tanácsa még tegnap elrendelte *Lukács* Lefkóczy Mátyás és *Vargha* Antal vádlottaknak 3000—3000 frt óvadék mellett leendő szabadlábra helyezését s egyúttal beszüntette a nevezettek ellen uszora büntette miatt folyó eljárást az alapon, mert a braganzai herceg ezen a czímen nem kérte a vádlottak megbüntetését. A szabadlábra helyezés fogamatossítása elé váratlanul akadály gördült, amennyiben a kir. ügyészség felebbezést jelentett be ugy a kauczió melletti szabadlábra helyezés ellen, valamint az uszora miatti megszüntető határozat ellen. Így most a kir. ítélőtábla fog dönteni ismételten a vizsgálati fogság kérdésében.

INGUSZ I. és FIA

15 év óta fennálló

könyv- és papirkereskedését áthelyezte

Templom- és Kazinczy-utca fényesen
átalakított
sarok üzlet-helyiségébe.

NAPIREND.

December 5. Szerda. Róm. kath. naptár: Szabbas. — Protestáns naptár: Szabbas. — Görög-keleti naptár november 22.): Filemn. — A nap két 7 óra 17 perczkor, nyugszik 3 óra 52 perczkor. — A hold két 3 óra 16 perczkor, nyugszik 5 óra 51 perczkor.
Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 7691 milliméter, délután 2 órakor 7681 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 24, délután 2 órakor C° + 32. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor K. 3, délután 2 órakor DN. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor félborult, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Jelentékeny csapadék nélkül, éjjeli fagy.

Szabadságharozni emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belepti díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcssey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11¹/₂—12¹/₂ óráig. Helyiség: Ereky-muzeum helyisége melletti ülésterom.

December 5. A Kölcssey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

December 6. Az aradi szabadelvűpárt végrehajtóbizottságának ülése este 5¹/₂ órakor (Fehér Kereszt.)

December 7. A Kölcssey-egyesület hangversenyyel egybekötött fölolvásó-estélye délután 4¹/₂ órakor (Városház.) — Az Arad-hegyvidéki turista-egyesület estélye 8 órakor (Vasszálloda.)

December 8. Gőzgépezők és kazánfűtők vizsgája. **December 9.** Kubelik Jan hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

December 12. A Kölcssey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.) — Városi közgyűlés délután 4 órakor.

December 15. A Filharmonia-egyesület hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — A Kölcssey-egyesület hangversenyyel egybekötött fölolvásó-estélye délután 4¹/₂ órakor (Városház.) — Az aradi mérnök- és építész-egylet fölolvásó-estélye este 6 órakor (Központi szálló.)

December 16. Burmester Willy hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradmegyei takarékpénztár rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor.

December 19. A Kölcssey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

December 25. Körorvosválasztás Borossebesen.

December 31. Az uj-szent-annai fiatalok műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma.

Értesítés.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy kölcsönkönyvtárom sok ezer újdonsággal és pótlással bővített

uj német pótjegyzéke

melyben az eddig kibocsátott összes német pótjegyzékeket is egyesítettem, — francia és angol függelékkel —

megjelent.

Fölkérem tehát a könyvtár t. bérlőit, hogy régi német és idegen nyelvű jegyzéküket elhozni sziveskedjenek, hogy annak ellenében az újat díjmentesen átvehessék. Ugyazintén szivesen szolgáljak bárki másnak is az összes jegyzékkel **díjmentesen.** Ezek áttekintése mindenkit meg fog győzni arról, hogy kölcsönkönyvtárom, főképp az utóbbi időben történt nagymérvű kiegészítésekkel, még a legfokozottabb igényeket is képes kielégíteni, annál is inkább mivel abban minden újdonság megjelenés után azonnal több példányban kivethető. Képviselem van továbbá a magyar és németen kívül a francia és angol irodalom is. Kölcsöndíj havi 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér. **A könyvek újak és tiszták.** Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek és tetsszeszerinti mennyiségben kaphatják a legújabb és legérdekesebb műveket.

Kiváló tisztelettel

Kerpel Izsó,

kölcsönkönyvtára

Atzél Péter-u. 1. sz. (az udvarban.)

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, december 4.

Hüvös, szeles idő hirdeti a tél közeledtét. Fagy még nem volt idáig.

A hőmérő R + 10-ra is esett már száraz szeles éjjelen. Udvös volna, ha mihamarabb havazna és a szántóföldek megkapnák téli takarójukat.

A hidegebb idő beállta kell hogy okozója legyen a két nap óta tartós szilárd irányzatnak. A budapesti tőzsdén 5—10 fillérrel magasabb árakat jeleznek tegnap óta, mely hangulat nálunk is élénkséget teremtett.

A mai hetivásárra behozatott mintegy 2500 métermázsa buza és 1000 métermázsa tengeri. A vásárlásban malmaink serényen vettek részt. Mai árak: Az árak 50 kilogramm suly-

egységet véve alapszámításnak, korona értékben:

1-ső minőségű buza 6.50—6.60.
Közép minőségű buza 6.30—6.40.
Tengeri 4.00—4.10.
Rozs névleges jegyzés 5.90—6.—
Arpa névleges jegyzés 5.30—5.40.
Zab névleges jegyzés 4.80—5.—
Az irányzat lanyhább.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Bernáth Berta, *Szatmár.* — Szentesi József, borkereskedő *Budapest.* — Mann Izsák, Zenicza. — Schönberger Adolf, *Kecskemét.* — Lukic Jovan, Belgrad. — Jakov Salamon, Belgrad.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 4.

Délitőzsde. Buzakinálát jó, vételkedv gyöngé. Meghatározott irányzat mellett 26,000 métermázsa került forgalomba, közben 2¹/₂ fillérrel drágább áron. Egyéb gabonaneműk változatlanok. Időjárás szép, de hideg.

Zárul 12 órakor:

Buza 1901. áprilisra	7.47—7.49
Buza októberre	7.65—7.66
Rozs 1901. áprilisra	7.18—7.19
Zab 1901. áprilisra	5.57—5.59
Tengeri 1901. májusra	4.92—4.94
Repce októberre	—

Zárul 5 órakor:

Buza 1901. áprilisra	7.44—7.45
Buza októberre	7.69—7.70
Rozs 1901. áprilisra	7.16—7.17
Zab 1901. áprilisra	5.56—5.57
Tengeri 1901. májusra	4.91—4.92
Repce októberre	12.90—13.—

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	875.75
Magyar hitelrészvény	681.—
Leszámitolóbank részvény	433.—
Rima-Murányi vasmű részvény	497.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény 670.—	670.—
Közuti vasut	594.—
Városi villamos vasut részvény	283.50

S z e s z ü z l e t.

— Deczember 4. —

Mal jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter 0/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12 korona 50 fillér mmázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Deczember 4. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogrammon sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 97—98 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogrammon sulyban 96—97 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 96—98 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 92—94 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogrammon sulyban 90—92 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 86—88 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerü levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokászerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogrammon vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4/0 vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslétszám. Deczember 1-én volt készlet 35944 darab, deczember 2-án főlhajtott 1112 darab, deczember 2-án elszállított 550 darab, deczember 3-án maradt készletben 36506 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. deczember 4.

Magyar aranyáradék 4 ⁰ / ₀	95.95
Magyar koronajáradék 4 ⁰ / ₀	91.60
Magyar arany 4 ¹ / ₂ 0/0	99.50
Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ 0/0	99.25
Magyar keleti vasut	98.50

Magyar földterhermentesítési kötvény	91.50
Magyar italmegváltási kötvény	98.85
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	168.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	139.50
Osztrák papíráradék	98.25
Osztrák járadék ezüst	97.75
Osztrák járadék arany	95.50
Koronajáradék	98.—
1860-iki államsorsjegyek	134.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1690.—
Magyar hitelbank részvény	682.—
Osztrák hitelintézet részvény	676.50
Osztrák-magyar államvasut	668.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.16
Német birodalmi márka	117.50
London	240.40
Páris	95.70

REGENY-CSARNOK.

A kétlelkű ember.

— Regény. —

Irta: **Groller Balduin.**

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Radó Issó.

[44]

(Folytatás.)

HUSZONEGYEDIK FEJEZET.

Négy nap telt el anélkül, hogy a Valentin doktor által vezetett vizsgálat valami eredményt felmutatott volna. Riegler báró ezért nagyon dühös lett és felkereste barátját, Melk doktort hivatalában.

— Kedves rendőrhadnagy ur — szölt a báró röviden — miért nem intézi ön az én ügyemet.

— Elképzelheti, báró ur, hogy különös örömmel dolgoznék az ön ügyében, de a szolgálati szabályok megkötnek. Az esetet kollégáimnak osztották ki.

— Ez mind szép, de ezzel engem rövidítenek meg csak. Tisztelet és becsülés az ön kedves kollégájának, de én nem bizom benne. Nem kell ehhez nagy kriminálisanak lenni, — én magam sem vagyok az — hogy az ember lássa, hogy ő a dolgot nem jól vezeti. Ő keres, kutat, de egy nagyon fontos körülményről megfeledkezett.

— És az?

— Minden hónapnak bizonyos napján sok pénz van a kasszában. Ez pedig akkor van, mikor a gyári munkások bérét küldjük el. Ekkor mindig nagy összeg hever ott, különben csak véletlen, ha nagyobb összeg van ott.

— Érttem, báró ur. Beavatott ember követette el a betörést. Van biztos, határozott gyanuja valakire?

— Nincs és semmiért sem gyanúsítanék egy ártatlan embert, de a vizsgálatnak első sorban is erre a feltűnő körülményre kellett volna kiterjeszkednie, ahelyett, hogy a bizonytalan távolban tapogatózna. Hiszen nem a pénz fáj nekem, hanem a jövőre nézve nyugodt akarok lenni.

Melk dr. őszintén sajnálta, — hogy a báró ügyében nem járhat közbe az ő kívánsága szerint, de azért megígérte, hogy Valentin doktornál utána jár a dolognak.

Ez alatt azonban a dolgok mégis a bárónak kedve szerint kezdtek állani. Következő nap reggelén éppen vasárnap volt, a rendőrfőnök Melk doktort magához rendelte. A vasárnapi lapok erős hangon keltek ki a rendőrség ellen és a rendőrök fő-fő ura és parancsolója nagyon felmérgesedett, mikor a lapokat olvasta.

— Hibát követtem el — szölt jóakaratulag Melkhez — és így bűnhődöm kell. Azt hittem, hogy az öreg exellenciás urnak tesztek szolgálatot, ha Valentinre bizom ezt az ügyet. Es ez az ember most blamálgat engem és pelengérré állítja az egész rendőrséget.

— Elnök ur méltóztassék figyelembe venni, hogy az egész szerencse dolga. Az eset nem közönséges és Valentin . . .

— És Valentin szemár, de nem kriminálisan. Kérem vegye el tőle az ügyet.

— Alávetem magam, elnök ur parancsának, de kérem, hogy a Valentint erről a megillető kimételességgel értesítsék. Aztán meg előre ki kell jelentenem, hogy az eset nagyon komplikált és hogy a betörés óta már nagy idő telt el. Ha tenát én sem érnék el eredményt . . .

— Ezt mind tudom, de ha valaki tud a dolgon segíteni, akkor az csak ön lehet.

Az elnök átkísérte Melket Valentin irodájába és ott előadta, hogy Melk az ő kérésére késznek mutatkozik a vizsgálat vezetését átvenni. Valentin dr. megértette a dolgot. Más körülmények között bántódott volna, de így, hogy önmaga is lemondott már minden reményről e közbenjárást megváltásnak tekintette; ha Melk sem érne célra úgy a diadal az övé, ha pedig célra ér, meg a dicsőségből egy sugár reá is esik, reá, aki mindentől jól előkészített. Belenyugodott tehát a változhatatlanba és nyomban átadta Melknek az ügyre vonatkozó összes iratokat. Melk dr. azonban nem nézte át az iratsomót.

— elfoglaltságtól őrizkednem kell. Majd később tekintek be az iratokba, de most jobban cselekszünk, ha előről kezdjük a dolgot.

Parancsot adott, hogy Pühringer és Dostalik detektívek, a tett színhelyére menjenek, aztán Valentinrel együtt ő is odakocsizott a Riegler-czég irodájába.

A báró ép ujságját olvasta, mikor a szolga a rendőrség embereit nála bejelentette.

— Valentin ur volt oly szíves — kezdte Melk dr. a beszédet — megengedni nekem, hogy a vizsgálat vezetésénél segítségére legyek.

A báró is megértette a dolgot és nagyon örült, hogy barátját látta a vizsgálat vezetésének élén.

— A helyszíni szemlét újból megejtjük. Kíván ezen jelen lenni, báró ur?

— Nagyon szívesen.

— Szeretném, ha hivatalnokainak egyike is jelen lenne e munkánál. Kérem tehát rendeljen mellém egyet ez urak közül, akiben ön föltétlenül megbizik.

— Breuner ur. Bizhat benne, úgy mint bennem.

— Breuner urat pedig arra kérem, hogy a czég egyik szolgáját vegye maga mellé; de ennek is megbízhatónak kell lennie.

Breuner gondolkodott.

— A legjobb lesz, ha a Ferenczet hívjuk elő. Ez legalább kéznél van. Ma vasárnap van és mást nem igen találunk.

— A fődolog az, hogy megbízható-e az a Ferencz, igen?

— Föltétlenül.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Deczember 4. —

Fehér Kereszt szálloda. Dreschler Mihály utazó Budapest. — Klein Herman utazó Bécs. — Kertész Gábor utazó Budapest. — Kutn Jenő utazó Budapest. — Prapak Gyula tisztartó Kevermes. — Lokenbacher Alfréd utazó Budapest. — Kronthor Simon utazó Bécs. — Steinbach Sándor utazó Bécs. — Weisz Alfréd utazó Budapest. — Pászty Károly őrnagy Budapest. — Schwarz Miksa utazó Bécs. — Márkus Soma kereskedő Miskolcz. — Hirsch Fülöp utazó Budapest. — Aczél Jenő utazó Bécs. — Gutt József utazó Bécs.

Központi Szálloda. Serbán Szilárd birtokos Kőrösbánya. — Rózsa Márton utazó Budapest. — Blau Henrik utazó Budapest. — Stein Adolf kereskedő Budapest. — Szekulesz Károly hivatalnok Budapest. — Donáth József utazó Budapest. — Weiss József utazó Budapest. — Mezey Lipót mérnök Nagyvárad. — Dr. Herzog Mór ezredorvos Ábrudbánya. — Tribusz Gyuláné állomásfőnök neje Petrozsény. — Gross Bertalan kereskedő Battonya. — Szibília Donát utazó Budapest. — Reichner Károly utazó Prireán. — Brankovich Henrik hivatalnok Grätz.

Vass Szálloda. Berger József kereskedő Gyula. — Klein Gyula kereskedő Szolnok. — Wittosok Károly utazó Bécs. — Hech N. kárbecslő Budapest. — Vinter Adolf mérnök Budapest. — Schlichtling János kereskedő Temesvár. — Keleti Arnold utazó Budapest. — Báró Vazmer Antal Simánd. — Brüll Vilmos utazó Brünn. — Deutsch Mór utazó Bécs. — Anyos Imre utazó Budapest. — London Ernő utazó Budapest. — Bolte Frigyes birtokos Kőrösbánya. — Feiszinger Antal utazó Budapest.

Nádor szálloda. Geiringer Márton kereskedő Alesill. — Torkojeczky Sándorné törvszéki bíró neje Temesvár. — Zsuk József kir. tvszéki aljegyző Arad. — Filger Nádor megyei számvevő Temesvár. — Garai Pál gazdász Nagylak. — Gross Ede kereskedő Csermő. — Roth Ferencz kereskedő Kerüls. — Özv. Zsak Károlyné magánzó N.-Halmagy.

— Csóthy Zoltán aljzó Vinga. — Tóth István lelkész O.-Apáti. — Blager György lelkész O.-Homorog. — Oppenhauser Gyula magánzó Bemes.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi október hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsin ról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnág este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	—	Gyorsvonat délelőtt	8.23
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.50
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.53
Személyvonat d. u.	4.25	Vegyesvonat este	6.50
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbeszélő szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbeszélő szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

Városi színház.

Bérlet 66. sz.

Páros.

Szerdán, 1900. évi deczember hó 5 én

A párisi élet.

Operette 5 felvonásban. Irta: Meilhac és Halévy. Zenéjét szerette: Offenbach Jakab.

SZEMÉLYEK:

Gondremarck	Fenyéri Mór.	Joseph, kalauz Szadai F.
Matadores	Erczkövy K.	Urbain, inas. Hegyessi Gy.
Gardfeu	László Gy.	Karadek . . . Tolnainé.
Bobinet	Nemes S.	Gondremarckné Menszáros M.
Gontran	Czakó V.	Gabriella . . . Felhő Rózs.
Frick, cipész	Rubos A.	Metella Soósné.
Alphonse	Sólyom L.	Pauline Turcsányi O.

(szünete 7 órakor.)

NYILTTÉR.*

Világhírű

orosz karaván tea-fajok.

POPOFF K. & C. testvérek, MOSZKVA.

Több európai udvar szállítója.

Törvényileg védve.

Védjegy.

Legfinomabb fajok, eredeti csomagokban

ARAD és KÖRNYÉKÉN

osak is

VOJTEK és WEISZ

gyógyárú nagykereskedőknél kapható

ARADON.

751—1900. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a m. kir. honvédelvassági laktanya felépítésével kapcsolatos munkák elvállalása iránt 1900. évi december hó 10-én délelőtt 10 orakor árlejtést tart.

Kikialtási árak: 1. A föld, kömives, kőfaragó, burkolati és ácsmunkákra 262190 kor. 44 fill. 2. A bádogos munkára 16272 kor. 01 fill. 3. A tetőfedő munkára 14798 kor. 29 fill. 4. Ásztalos, lakatos és mázoló munkára 76913 kor. 81 fill. 5. Úveges munkára 1874 kor. 83 fill. 6. Telek rendezési, csatornázási és kövezési munkára 38290 kor.

Bánatpénzül leteendő a kikialtási ár 5%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be és csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van és ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy

az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

A zárt ajánlatok borítékán megjelendő, hogy az ajánlat mely munkacsoportra esetleg az egész munkára vonatkozik.

A tervek és előméretes költségvetések a gazdasági tanácsnok ural az árlejtést megelőzőleg megtekintethetők és azok másolatai Tabakovits Emil művezetőtől beszerezhetők.

Megjegyezzük, hogy a város közönsége fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlati összegre való tekintet nélkül választhasson.

At árlejtésen csakis helybeli iparosok ajánlatai vétetnek figyelembe.

A csoportos árlejtések megtartása után az összes munkárat fog árlejtés tartani, mely árlejtésen azonban csak a csoportonként megtartandó szóbeli árlejtések megkezdése előtt benyújtott írásbeli zárt ajánlatokkal lehet részt venni.

Arad sz. kir. város gazdasági székeknek 1900. évi november hó 19-ik ülésből.

Vannay.
aljegyző.

Dr. JOSEF KRIEGL-féle valódi angol

Tannochinin-pomádé

1. megakadályozza a haj és szakál korai kihullását és megőszülését, ellenben elősegíti annak erőteljes növekedését. Egy tégegy bérmentve és költségmentesen, csak készpénz ellenében

— 3 korona. —

Before. Chief-Office 48., Brixton-Road, London, SW. After.

Az utalvány a következő címre intézendő:

Apotheker A. Thierry's Balsam-Fabrik

— in Pregrada bei Rohits-Sauerbrunn. —

Nagyban vevőknek — jelentékeny árengedmény. 3144

Bármily színű haját

lehet 10 perc alatt szép feketére festeni a HAJÓS-féle

MELANOGEN-nel;

legjobb ólommentes, teljesen ártalmatlan hajfestőszer, ára egy adag egy frt.

TYÚKSZEM, SZEMÖLCS,

és mindenféle bőrkeményedés ellen a legbiztosabb hatású szer a Hajós-féle

ANAGALLIN,

— ára egy üveg 35 kr. —

NYILATKOZAT.

Igen tisztelt gyógyszerész Ur! Nem mulasztatom el, hogy ezuton is hálás köszönetemet fejezzem ki Önnek az Ön által feltalált „Anagallin“-ért, melynek rövid használata után sikerült kellemetlen szemölcsöimről megszabadulni. Különböző szerekkel már évek óta próbálgattam eredmény nélkül, míg az most végre az „Anagallin“-nal sikerült. Fogadja érte ismételt köszönetemet. — Arad, 1900. okt. 27-én. **Vidor Sándor.**

Fenti szerek kaphatók csakis a készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Nagy karácsonyi vásár!

Rosenblüh H. és Társa Arad, Szabadságtér.

Csak a legjobb és legújabb árúk kerülnek eladásra.

Női ruhakelmék, minden színben, dupla széles, méterje 30 kr.

Jó mosó barchet nagy választékban, mtrje 22 kr. Legmelegebb VALERIA barchet, a legszébb minták, mtr. 35 kr.

Szines, fehér és fekete női kötények 40 krtól kezdve.

Szövet ruhák, zsinór- vagy bársonydisszel frt 2.25 krtól kezdve.

Mosó bársonyok legújabb mintákban és színekben. Selyem Echarpok minden színben I frt 25.

Fegyházban kötött női-, férfi- és gyermek-harisnyák árjegyzék szerint kaphatók.

Valódi szépebbégi Asztalneműek. Mennyaszonyi kelengyék a leg egyszerűbbtől a legdíszesebbig.

Selyem és flanel joupok. Selyem és flanel blousok nagy választékban.

A legjobb közel esomózott „SMYRNA“ szőnyegek legfinomabb gyapju-anyagból. „Honi ipar“ Torontáli szőnyeggyár. Arad és vidékén csak nálunk szerezhető be gyári áron.

Ha jó
KÁVÉT

akar inni, rendeljen a

FIUMEI KÁVEBEHOZATALI TÁRSASÁG-tól

Fiuméből.

4 1/2 kg. New-Cuba	finom tiszta	6-75	frt
" " Manilla	zamatos, erős	6-75	"
" " Hodeida Mocca	pompás ízű	7-42	"
" " Soerabaja	legfin. aromátikus	8-55	"
" " Cuba, Ceylon, Menado	Kitűnő keverék (külön külön csomagolva)	7-42	"

2923 A kávéhoz csomagolható:

1/4 kg. Imperial-tea 1 frt 60 kr.

Minden elvámolva és bérmentve utánvétellel.

Árlap ingyen és bérmentve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb körökben kitűnő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló győze határu köszvény, csúz, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb köszvény és csúzfájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Fog- vagy fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 korona 40 fillér.

Kapható csaknem az összes gyógyszertárban. Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, S.-A.-UJHELY.

Főraktárak Budapesten: Török József gyógyszertárban, Király-utca 12. és az Egger-féle "Nádor gyógyszertár"-ban, Váci-körút 17. szám.

Aradon: Földes Kelemen, Hájós Arpád, Khudy József és Vojtek Kálmán gyógyszertárakban. 2919

Számtalan elismerő és köszönő levél. Bámúlatos gyógyszeredemények.

Nagy
üzlethelyiség

volt vaskereskedés, 1901. május 1-től 3324

kiadó.

Ugyanott ablakok is eladatnak.

Arad, Szabadság-tér 5-6.

Dr. Kronstein.

Eladó 3305

könyvtár.

Egy könyvtár,

mely természet-, állami-, történelmi- és csillagászati tudományos német könyvekből áll,

igen olcsón eladó.

Bővebbet e lapok kiadóhivatalában.

Aradvármegye alispánjától.

32016—1900. szám.

Pályázat.

Az elhalálozás folytán megüresedett borossebesi s az ennek betöltése folytán netalan megüresedendő más járási orvosi állásra a vármegye főispánjától nyert megbízatás folytán ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása 1500 korona évi fizetés és 200 korona uti általány. Székhely: Borossebes.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-a és a 80099—93. számú miniszteri szabályrendelet értelmében kellően felszerelt kérvényüket 1900. évi december hó 25-éig Aradvármegye főispánja, Urbán Iván Ő Méltóságához nyujtsák be.

Arad, 1900. évi december hó 1-én.

Dálnoki Nagy Lajos,

3332

alispán.

Zálogcédulákat,

tört aranyat, ezüstöt, mindennemű ékszeranyagot

a legmagasabb árban megvesz vagy más tárggyakká átcserelel

DEUTSCH IZIDOR

órák, ékszerész, Templom-u. Minorita-palota.

Ugyanott mindennemű ékszeranyag, arany-, ezüstneműek, ezüst-éveszközök és pontosan járó valódi sweizi órák kaphatók. 3311

Egy jó forgalmu

szatócs-üzlet

vendéglő kerthelyiséggel

és fedett tekepályával,

egy gyár közelében,

betegség folytán

azonnal eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 3312

Hirdetmény.

Az Aradvárosi helyőrségi húskezelő bizottság

1901. évi január hó 1-től december hó 31-ig terjedő időszakra

körülbelül 1000 darab nyers marhabőr,
körülbelül 150 „ nyers borjubőr,
körülbelül 12000 Klg. fagygyu és
körülbelül 1000 „ marhapótlék, belek és körmök átvételét

bérbe adja.

A pályázók írásbeli ajánlataikat folyó évi december hó 17-ig, a húskezelő bizottságnál Arad-várban nyujtsák be.

Az árlejtés folyó évi december hó 17-én d. e. 11 órakor fog megtartatni, hol szóbeli árlejtés is figyelembe vétetik. 3313

Közelebbi felvilágosítást nyujt:

Geisler Kázmér,

főhadnagy, kezelő-tiszt.

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.